

CURAÇAO BEHOEFTEANALYSE VAN MIGRATIEBEHEER

De meningen die in dit rapport worden geuit zijn van de auteurs en weerspiegelen niet noodzakelijk de standpunten van de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM). De gebruikte benamingen en de presentatie van het materiaal in het hele rapport impliceren geen enkele mening van IOM over de juridische status van enig land, territorium, stad of gebied, of van de autoriteiten ervan, of van de grenzen van dat land of gebied.

IOM zet zich in voor het principe dat humane en ordelijke migratie zowel migranten als de gehele samenleving ten goede komt. Als intergouvernementele organisatie werkt IOM samen met zijn partners in de internationale gemeenschap om: ondersteuning te bieden aan de operationele uitdagingen van migratie; begrip van migratieproblemen te bevorderen; maatschappelijke en economische ontwikkeling door migratie te stimuleren; en te werken aan daadwerkelijk respect voor de menselijke waardigheid van migranten en hun welzijn.

Deze publicatie is mogelijk gemaakt door het Bureau voor Bevolking, Vluchtelingen en Migratie van het Ministerie van Buitenlandse Zaken van de Verenigde Staten van Amerika (U.S. Department of State Bureau of Population, Refugees and Migration) in het kader van het IOM Western Hemisphere Capacity-Building Migration Program. De geuite meningen geven niet noodzakelijkerwijs de officiële standpunten van de overheid van de Verenigde Staten van Amerika weer.

Uitgeverij: Internationale Organisatie voor Migratie (IOM)
Regionaal kantoor voor Midden-Amerika, Noord-Amerika en het Caribisch gebied
Sabana Business Centre, Boulevard Ernesto Rohrmoser
San José
Costa Rica
Tel.: +(506) 2212-5300
Email: rosanjose@iom.int
Website: www.rosanjose.iom.int

Deze publicatie is niet formeel bewerkt door IOM.

Deze publicatie is uitgegeven door IOM Publications Unit (PUB) zonder officiële vertaling.

Onofficiële vertaling van de originele versie in Engels, getiteld *Curaçao Needs Assessment on Migration Governance*.

Programmacoördinator: Alexandra Bonnie
Onderzoekscoördinator: Estela Aragón
Hoofdauteur: Tiarra Simon
Co-auteur: Manisha Nash
Contribuanten: Briana Mawby en Dania Bogle

Vereiste bronvermelding: International Organization for Migration (IOM), 2021. Aruba Needs Assessment on Migration Governance. IOM. San José, Costa Rica.

© IOM 2021

Enkele rechten voorbehouden. Dit werk is beschikbaar gemaakt onder de [Creative Commons Attribution-NonCommercial- NoDerivs 3.0 IGO License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/igo/legalcode) (CC BY-NC-ND 3.0 IGO).*

Zie de [Copyright and Terms of Use](#) voor meer specificaties.

Deze publicatie mag niet worden gebruikt, gepubliceerd of verspreid voor doeleinden die primair bedoeld zijn voor, of gericht zijn op, commercieel voordeel of geldelijke compensatie, met uitzondering van educatieve doeleinden bijv. om in leerboeken te worden opgenomen.

Toestemmingen: Verzoeken voor commercieel gebruik of verdere rechten en licenties kunnen worden ingediend bij publications@iom.int.

* <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/igo/legalcode>

CURAÇAO

BEHOEFTENANALYSE VAN MIGRATIEBEHEER

VOORWOORD

In het afgelopen decennium zijn migratietrends en stromen in het Caribisch gebied aanzienlijk veranderd. Hierdoor is het noodzakelijk geworden om migratiebeheersystemen te ontwikkelen die aangepast en ingezet kunnen worden voor het management van deze ontstane stromen. Curaçao wordt geconfronteerd met unieke migratiestromen en uitdagingen. Daarnaast zet het eiland positieve stappen in de verbetering van migratiebeheer en erkent het mogelijke voordelen van migratie voor de nationale ontwikkeling.

Als toonaangevende organisatie, die migratie over de hele wereld aan de orde stelt en de impact van migratie op nationale ontwikkeling erkent, werkt IOM samen met de overheid en internationale partners om oude en nieuwe uitdagingen van migratiebeheer aan te pakken; begrip te genereren voor de aard van migratiestromen; sociale en economische ontwikkeling te stimuleren door de voordelen van migratie te belichten; en het respect voor de menselijke waardigheid en welzijn van migranten te waarborgen.

De reeks van Behoeftenanalyse van Migratiebeheer (Migration Governance Needs Assessments) die nu op Curaçao wordt uitgevoerd, analyseert de uitdagingen en mogelijkheden om migratie naar, van en binnen de regio volgens goed gemanaged migratiebeleid- en mechanismen te laten verlopen. Dit rapport beschrijft de specifieke

context van Curaçao en verstrekt de overheid, in zowel de Engelse als Nederlandse taal, belangrijke informatie voor het begrijpen van de huidige migratiebeheersystemen. Bovendien identificeert het elementen die nodig is zijn voor “geïnformeerde besluitvorming” bij de verbetering van het migratiebeheer, in het belang van zowel de staat als de migranten.

De Migration Governance Needs Assessments zijn een poging om, in Centraal-Amerika, Noord-Amerika en het Caribisch gebied, kennis van instellingen en beleidsplannen gericht op migratie in de regio te delen, de intraregionale verspreiding van goede werkwijzen te ondersteunen en efficiënte oplossingen voor uitdagingen op het gebied van migratiebeheer te identificeren.

Wij zijn van mening dat het produceren van nauwkeurige en betrouwbare informatie en analyse, een cruciale stap is om overheden te empoweren en manieren te identificeren waarop IOM en andere internationale partners kunnen helpen bij het versterken van een effectief migratiebeheer.

Robert Natiello

Regionale coördinator voor het Caribisch gebied en hoofd van de missie, IOM Guyana

INHOUD

ACRONIEMEN EN AFKORTINGEN	v
INTRODUCTIE	01
METHODOLOGIE	02
LANDOVERZICHT: CURAÇAO	03
MIGRATIEBELEID EN NALEIVING VAN INTERNATIONALE NORMEN	08
MIGRATIE- EN GRENSBEHEER	12
BESCHERMING VAN EN HULVERLENING AAN MIGRANTEN.....	17
MIGRATIEMANAGEMENT IN SITUATIES VAN NOOD EN RAMPEN	21
MIGRATIE EN GEZONDHEID	25
ARBEIDSMIGRATIE EN MENSELIJKEONTWIKKELING	29
ARBEIDSMIGRATIE	29
MENSELIJKE ONTWIKKELING	34
ORGANOGRAM	38
BIBLIOGRAFIE	39

ACRONIEMEN EN AFKORTINGEN

ANG	Antiliaanse Florin
AOV	Algemene Ouderdomsverzekering
CARICOM	Caribbean Community
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
DRR	Directie Risicobeheersing en Rampenbeleid
ESF's	Emergency Support Functions
EVRM	Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens
KPC	Korps Politie Curaçao
KWCARIB	Kustwacht Caribisch Gebied
LTU	Landsverordening Toelating en Uitzetting
R4V	Response for Venezuela
SDGs	Sustainable Development Goals
SER	Sociaal Economisch Raad
SGTK	Sentral General Di Trahadónan di Korsou
SOAW	Miniserie van Social Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn
TO	Toelatingsorganisatie
UNHCR	United Nations High Commissioner for Refugees
VIC	Volksgesondheid Instituut Curaçao

INTRODUCTIE

Migratietrends in het Caribisch gebied zijn samen met de regionale en mondiale dynamieken veranderd. Het gebied heeft in de afgelopen decennia belangrijke veranderingen gezien met betrekking tot de factoren die mensen ertoe aanzetten om te migreren, de profielen van migranten en de risico's waaraan migranten worden blootgesteld.

In deze context is het bevorderen van georganiseerde, veilige en reguliere migratie cruciaal. Met steun van de internationale gemeenschap hebben overheden in de regio de noodzaak ingezien om instellingen op het gebied van migratiebeheer te creëren die hen in staat stellen te reageren op nieuwe uitdagingen. Daarnaast ook om de kansen die migratie biedt te maximaliseren. De Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) heeft verschillende richtlijnen en instrumenten ontwikkeld om overheden bij dit proces te ondersteunen. Zo moedigt IOM overheden aan om hun binnenlandsbeleid af te stemmen op de internationale standaarden voor de bescherming van migranten, waaronder de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling en specifiek het doel 10.7 om “een ordelijke, veilige, regelmatige en verantwoordelijke migratie en mobiliteit van mensen mogelijk maken, ook via de implementatie van geplande en degelijk beheerde migratiebeleidslijnen.”¹

Als onderdeel van deze inspanningen, heeft IOM het Migration Governance Framework

(MiGOF) ontwikkeld dat de principes en doelstellingen van effectief migratiebeheer definieert. Bovendien heeft IOM de Migration Governance Indicators (MGI) ontwikkeld als een instrument dat, zonder daadwerkelijke implementatie, het institutionele, wettelijke en openbare beleidskader omtrent migratie beoordeelt in de landen die daarnaar vragen. Momenteel heeft Aruba de MGI nog niet geïmplementeerd.

De Behoeftanalyse van Migratiebeheer (Migration Governance Needs Assessment) is bedoeld om beschikbare informatie te verschaffen. Zo biedt het een panoramisch beeld van migratiebeheer op Curaçao, inclusief informatie over de successen en uitdagingen bij het opzetten van een alomvattend migratiebeleid en het perspectief van de particuliere sector en het maatschappelijk middenveld. Het rapport is ontwikkeld in een toegankelijk formaat dat gegevens verschaft over de structuren en beleidsmaatregelen van migratiebeheer. Tevens prioriteert het de mogelijkheden voor de versteviging van de overheids capaciteit benodigd voor effectief migratiebeheer.

METHODOLOGIE

In 2018 voerde de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) een uitgebreide analyse uit van de behoeften op het gebied van migratiebeheer in tien Caribische landen. In 2019 werd deze analyse toegepast in Haïti en in 2020 in Belize, Costa Rica, de Dominicaanse Republiek, El Salvador, Guatemala, Guyana, Honduras, Mexico, Panama en Suriname.

De toegepaste methodologie:

- Een beoordeling van secundaire informatiebronnen, waaronder nationale wet- en regelgeving en protocollen, overheidsrapporten en onderzoeken uitgevoerd door IOM, andere VN-organisaties en internationale organisaties;
- Een basisvragenlijst, gebaseerd op de principes en doelstellingen van het IOM Migration Governance Framework (MiGOF), bestaande uit 35 indicatoren en 89 subindicatoren, voor het identificeren van ontbrekende gegevens en de ontwikkeling van semi-gestructureerde interview protocollen;
- Een reeks persoonlijke en op afstand gehouden semi-gestructureerde interviews met overheidsfunctionarissen, leden van het maatschappelijk middenveld, de private sector en vertegenwoordigers van VN-organisaties.
- Triangulatie van primaire data met informatie van verschillende informatiebronnen om de betrouwbaarheid van de onderzoeksresultaten te garanderen.

In Curaçao zijn 11 interviews afgenomen met 16 vertegenwoordigers van ministeries, het maatschappelijk middenveld en de private sector. Interviews met overheidsfunctionarissen waren onder meer vertegenwoordigers van: het ministerie van Algemene Zaken (Ministerio di Asuntunan General); het ministerie van Justitie (Ministerio di Hustisia) en zijn Anti-Trafficking in Persons Unit; het ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur (Ministerio di Salú, Medioambiente i Naturalesa); het Ministerie van Economische Zaken (Ministerio di Desaroyo Ekonómiko); en het Centraal Bureau voor de Statistiek Curaçao.

Het eindresultaat is een document dat een geactualiseerd panoramisch beeld biedt van migratiebeheer op Curaçao en gestructureerd is in zes thematische hoofdstukken:

1. Migratiebeleid en Naleving van Internationale Normen
2. Migratie- en Grensbeheer
3. Migratiebeheer in Noodsituaties en Rampen
4. Bescherming van en Hulpverlening aan Migranten
5. Migratie en Gezondheid
6. Arbeids- en Menselijke Ontwikkeling

Elk hoofdstuk is onderverdeeld in drie subonderdelen:

- a. een feitelijke beschrijving van het migratiebeheer van de overheid;
- b. een onderdeel met punten die de belangrijkste aspecten belichten die in de beschrijving besproken zijn; en
- c. een tabel met de belangrijkste behoeften voor migratiebeheer.

De geïdentificeerde behoeften, belicht in elk hoofdstuk, zijn opgesteld op basis van de informatie die werd verstrekt door vertegenwoordigers van de overheid, IOM-specialisten en vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld. Deze bieden aanbevelingen en kansen voor verbetering, maar zijn niet uitputtend en geven niet de officiële standpunten weer van de overheid van Curaçao of de geraadpleegde organisaties.

LANDOVERZICHT: CURAÇAO

Het eiland Curaçao is gelegen op 55 km voor de kust van de Bolivariaanse Republiek Venezuela en ligt tussen de eilanden Aruba en Bonaire in. Met een oppervlakte van 444 km², is Curaçao een eiland in de zuidelijke Caribische Zee dat deel uitmaakt van de Kleine Antillen. Na gekoloniseerd te zijn door Spanje kreeg Nederland in 1634 de volledige controle over Curaçao. Tijdens de Nederlandse koloniale periode, fungeerde het eiland, met name voor de trans-Atlantische slavenhandel, als het primaire economische knooppunt in de Caraïben.² Op 10 september 2010 bereikte Curaçao de autonome status van een land en gebied overzee en werd het een zelfbesturend land binnen het Koninkrijk der Nederlanden.³

De bevolking van Curaçao bestaat uit ongeveer 153,671 mensen⁴ verspreid over de volgende drie districten: Band'abou in het noordwesten, Band'ariba in het zuidoosten en de hoofdstad Willemstad, aan de zuidkust van het eiland.⁵ Het grootste deel van de bevolking is geconcentreerd rond de economische gebieden in het zuid-centrale deel van Curaçao.⁶ Nederlands en de lokale taal Papiamentú zijn de officiële talen op Curaçao.⁷ Hoewel Engels en Spaans ook veel worden gesproken.

Het Koninkrijk der Nederlanden is nog niet aangemeld bij CARICOM en zijn verschillende organen. Curaçao neemt echter wel deel aan de Caribisch Migratie Consultaties (Caribbean Migration Consultations of CMC)⁸ en de Wereldforum inzake Migratie en Ontwikkeling (Global Forum on Migration and Development of GFMD).⁹ Tevens is Curaçao een geassocieerd lid van de Associatie van Caribische Staten (Association of Caribbean States of ACS).¹⁰ In 2019 heeft de Caribisch Vertegenwoordiging voor Ramp-en Crisisbeheer (Caribbean Disaster Emergency Management Agency of CDEMA) een memorandum ondertekend met het Koninkrijk der Nederlanden, waaronder Curaçao. Dit wordt gezien als de eerste stap naar het verkrijgen van lidmaatschap van CDEMA.¹¹ Het eiland is ook lid van de Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD) — een internationaal raamwerk dat landen helpt bij het vormgeven van beleid.¹²

Curaçao wordt beschouwd als een land met een hoog inkomen.¹³ Het eiland heeft een bruto binnenlands product (bbp) van USD 3.102 miljard en een bbp per hoofd van de bevolking van USD 24.479.¹⁴ Toerisme, aardolieraffinage en bunkeren, offshore-financiën, en transport en communicatie zijn de pijlers van de Curaçaose economie die nauw verbonden zijn met het internationale gemeenschap.¹⁵ Als gevolg van het coronavirus uitbraak in 2020, die de economische kwetsbaarheden van het eiland aan het licht bracht, streeft de overheid van Curaçao ernaar haar economie te diversifiëren om uiteindelijk een veerkrachtig eiland te worden.¹⁶

2 Overheid van de Verenigde Staten van Amerika, 2021.

3 "Het Koninkrijk der Nederlanden is een soevereine staat die uit de volgende vier autonome landen bestaat: Nederland, Aruba, Curaçao en Sint Maarten. Alleen het Koninkrijk – niet de afzonderlijke autonome landen of de overheidsinstanties – heeft internationale rechtspersoonlijkheid." Voor meer informatie zie: www.government.nl/binaries/government/documents/leaflets/2015/06/05/kingdom-of-the-netherlands-one-kingdom-four-countries-european-and-caribbean/the-kingdom-of-the-netherlands-4-pager-eng.pdf.

4 CBS Curaçao, z.d.

5 CBS Curaçao, 2014

6 Ibid.

7 Overheid van de Verenigde Staten van Amerika, 2021.

8 IOM, 2021.

9 GFMD, 2019.

10 ACS, 2017.

11 CDEMA, z.d.

12 OECD, z.d.

13 Wereld Bank, 2021.

14 Wereld Bank, 2021.

15 Overheid van de Verenigde Staten van Amerika, 2021.

16 Internationaal Handelscentrum, 2020.

Curaçao heeft een netto migratiegraad van -1,32.¹ In 2019 telde het eiland 6.181 emigranten en 3.549 immigranten.² Verder heeft Curaçao een internationale migratievoorraad van 57.210 wat 34,9 procent van de bevolking representeert en waarvan 56,4 procent vrouw is.³ Er wonen ongeveer 160 verschillende nationaliteiten op het eiland. De grootste immigrantenpopulaties zijn Nederlanders, Venezolaanse, Chinese, Dominicaanse en Boneriaanse mensen.⁴

Curaçao is een van de landen die wereldwijd het meest is getroffen door ontheemding in verhouding tot de lokale bevolking met één op de tien mensen op het eiland die naar schatting Venezolaans zijn. Eind 2020 waren er ongeveer 17.000 Venezolaanse migranten op het eiland. Dit zal naar verwachting toenemen tot 22.000 eind 2021.⁵ De emigrantenpopulatie woont grotendeels op Aruba, Bonaire, Sint Maarten, Nederland en de Verenigde Staten van Amerika.⁶

-
- 1 UN DESA, n.d.
 - 2 CBS Curaçao, n.d.
 - 3 UN DESA, 2020.
 - 4 CBS Curaçao, n.d.
 - 5 R4V, 2021.
 - 6 CBS Curaçao, n.d.

GEMENE INFORMATIE

HOOFDSTAD	VALUTA	BEVOLKING	GEBIED (km2)	BBP (per hoofd van de bevolking in USD)	VOORNAMSTE ECONOMISCHE ACTIVITEITEN
Willemstad	De Antilliaanse Gulden (ANG)	153.671	444	24.479	Toerisme, aardolieraffinage en bunkeren, offshore-financiën, transport en communicatie

MIGRATIEGEGEVENS

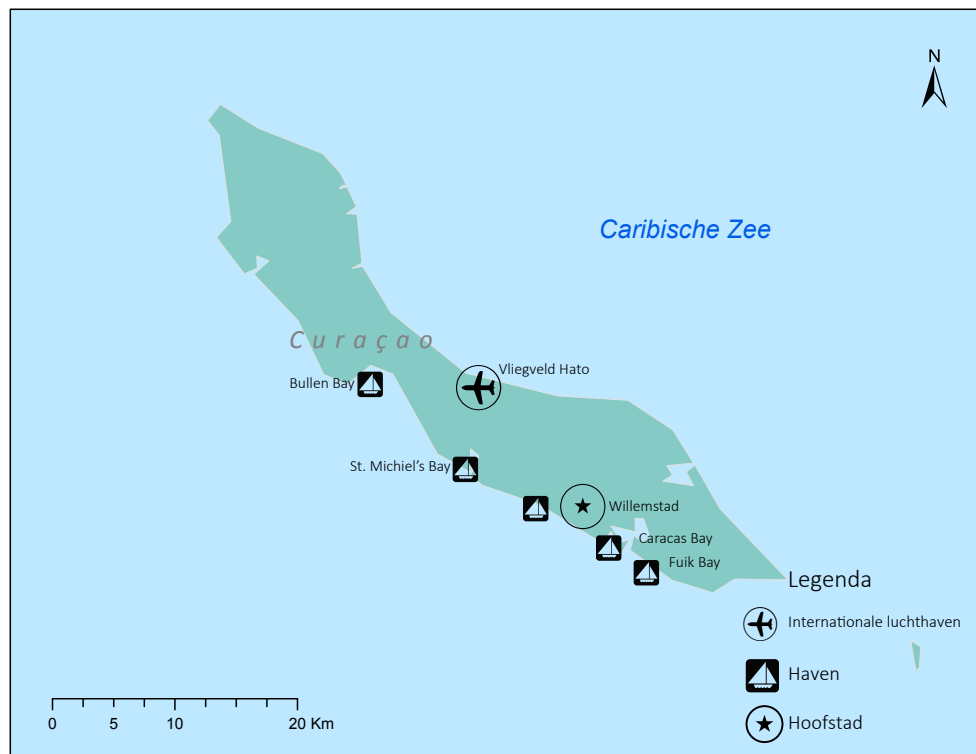
IMMIGRANTEN-BEVOLKING	IMMIGRANTEN BEVOLKING (% van de totale bevolking)	VROUWEN (% immigrantenbevolking)	EMIGRANTENBEVOLKING	INTERN ONTH-EEMDEN	ONTVANGEN OVERMAKINGEN (USD) ¹⁷	ONTVANGEN OVERMAKINGEN (% van BBP) ¹⁸	NETTO-MIGRATIEGEGEVENS ¹⁹
57.210	34,9	56,4	6.181	Gegevens onbekend	176.186.257	5,7	-1,32

¹⁷ Wereldbank, 2019.

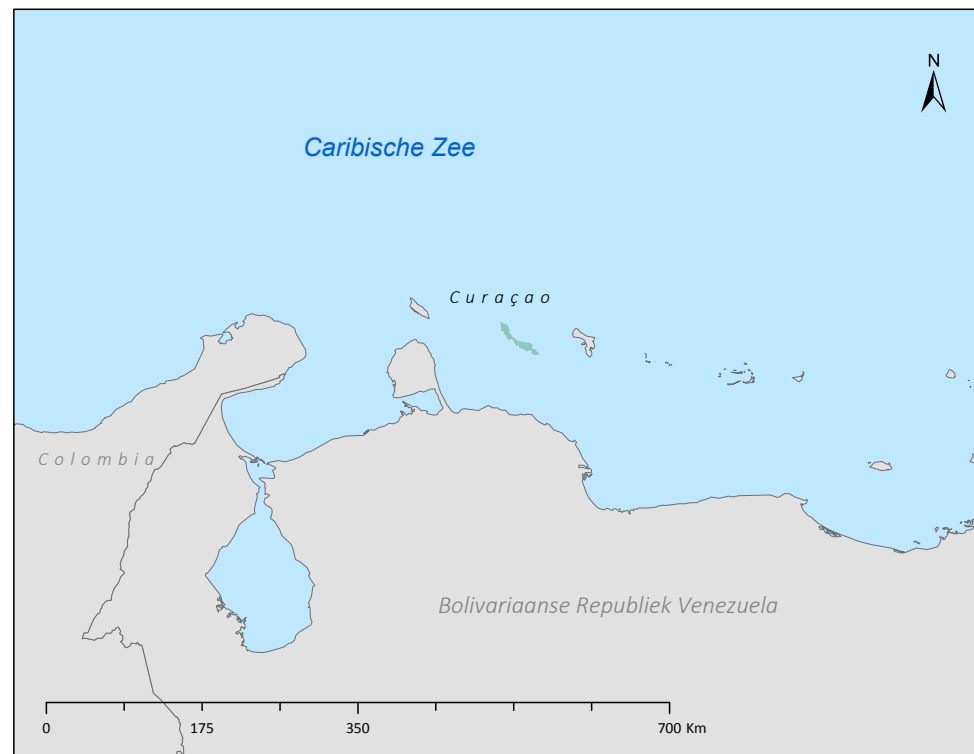
¹⁸ Ibid.

¹⁹ Overheid van de Verenigde Staten van Amerika, 2020.

KAART VAN CURAÇAO

Bron basiskaart: ESRI en UN World Map
Deze kaart is alleen ter illustratie. De grenzen en namen die worden weergegeven en de aanduidingen die op deze kaart worden gebruikt impliceren geen officiële goedkeuring of aanvaarding door de Internationale Organisatie voor Migratie.

Bron basiskaart: ESRI en UN World Map
Deze kaart is alleen ter illustratie. De grenzen en namen die worden weergegeven en de aanduidingen die op deze kaart worden gebruikt impliceren geen officiële goedkeuring of aanvaarding door de Internationale Organisatie voor Migratie.

MIGRATIEBELEID EN NALEVING VAN INTERNATIONALE NORMEN

Dit hoofdstuk beschrijft de verschillende nationale beleidsmaatregelen die op Curaçao zijn ontwikkeld voor migratiebeheer.²⁰ Ook bevat dit hoofdstuk informatie over de status van ratificatie van internationale verdragen die het respect van migrantenrechten waarborgen.

Het Koninkrijk der Nederlanden, waaronder Curaçao, heeft acht van de negen belangrijkste internationale instrumenten op het gebied van de mensenrechten geratificeerd. Het Koninkrijk heeft alleen het *Internationaal Verdrag inzake de bescherming van de rechten van alle migrerende werknemers en hun gezinsleden nog niet geratificeerd*.

Het wettelijk kader voor het immigratiebeleid van Curaçao is vastgelegd in de *Landsverordening toelating en uitzetting* (LTU, zoals laatst gewijzigd in A.B. 2010, no. 5).²¹ Het eiland heeft geen alomvattend migratiebeleid; hoewel er momenteel een wordt ontwikkeld. Volgens autoriteiten van het ministerie van Algemene Zaken dienen de huidige stand van zaken met betrekking tot migratie geanalyseerd te worden om de ontwikkeling van beleid en strategieën te informeren. De analyse zou voornamelijk gericht moeten zijn op de sociaal-economische integratie van migranten op Curaçao, afgestemd op de Duurzame Ontwikkelingsdoelen (Sustainable Development Goals of SDGs). Om een alomvattend nationaal migratiebeleid echter te kunnen ontwikkelen hebben ambtenaren de noodzaak geuit voor financiële middelen en personeel.

Het ministerie van Justitie (Ministerio di Hustisia) omvat belangrijke afdelingen die de immigratieprocessen op Curaçao beheren, zoals de Toelatingsorganisatie (TO) voor de toelating van vreemdelingen. Daarnaast is het ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn (Ministerio di Desaroyo Sosial, Labor i Bienestar of SOAW) belast met beleidsontwikkeling op het gebied van migratie. Om deze reden hebben belangrijke ambtenaren van het ministerie van Justitie de behoefte geuit dat de SOAW deze beleidsontwikkeling ook daadwerkelijk leidt.

Hoewel in het *Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden* (art. 3) — dat de constitutionele betrekkingen tussen de constituerende landen van het Nederlands Koninkrijk, waaronder Curaçao, regelt — staat dat de uitzetting van vreemdelingen koninkrijksaangelegenheden zijn, behandelt het eiland deze zaken in de praktijk zelf.²² Bepalingen voor de uitzetting van vreemdelingen zijn vastgelegd in het Wetboek van Strafrecht (P.B. 2011, no. 48) en vinden plaats via het Openbaar Ministerie.²³ Vreemdelingen die zijn uitgezet worden de toegang tot Curaçao voor tien jaar ontzegd.²⁴ Curaçao is via het Koninkrijk der Nederlanden onderdeel van bilaterale overeenkomsten voor uitlevering van vreemdelingen met meerdere landen, waaronder de Verenigde Staten van Amerika, Trinidad en Tobago en de Republiek Suriname.²⁵

De *Staatsregeling van Curaçao* (A.B. 2010, no. 86, art. 3) verbiedt discriminatie op grond van "godsdienst, levensbeschouwing, politieke gezindheid, ras, geslacht of op enige andere grond dan ook." ²⁶ Hoewel de migratiestatus niet specifiek in de staatsregeling wordt genoemd, geldt deze voor elke persoon die zich op het eiland bevindt.²⁷ Kwetsbare migranten worden hiermee dus enigszins beschermd. Volgens het Wetboek van Strafrecht zijn personen die discriminerende acties tegen andere personen plegen één jaar gevangenisstraf of een boete van ANG 14.508/ USD 8.083 verschuldigd.²⁸

De Bevolkingsregister en Verkiezingen (Kranshi) houdt een database bij voor zowel de registratie van vreemdelingen met een verblijfsvergunning als de uitschrijving van in het buitenland verblijvende onderdanen. Deze informatie kan worden uitgesplitst naar nationaliteit en land van herkomst. Tevens verzamelt het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) van Curaçao enkele gegevens over migratie. Migratiegegevens gericht op arbeid, inkomen, nationaliteit, en eerste en tweedegeneraties komen voornamelijk in de landelijke volkstelling voor.²⁹ Ook kan in samenwerking met het CBS in Nederland gegevens worden verzameld over het aantal emigranten dat in hun land verblijft. Er worden echter geen gegevens verzameld over de diasporapopulatie die in andere landen woont of over de irreguliere migrantenpopulatie. Het CBS van Curaçao ontvangt geen informatie of gegevensverzoeken met betrekking tot

20 Als gevolg van de COVID-19-pandemie heeft Nederland de Rijkswet Caribisch orgaan voor hervorming en ontwikkeling (COHO) opgericht — een Caribische hervormings- en ontwikkelingsentiteit voor Aruba, Curaçao en Sint Maarten. Voor elk eiland is een landenpakket gecreëerd om liquiditeitssteun van Nederland te mogen ontvangen en om de gevolgen van de COVID-19-pandemie te beperken. Aan de landenpakketten zijn echter wel een aantal voorwaarden verbonden, zoals hervormingsverzoeken. Deze verzoeken kunnen mogelijk leiden tot wijzigingen in het beleid van Curaçao, waaronder het migratiebeleid. Voor meer informatie zie: <https://www.raadvanstate.nl/@123232/w04-20-0408/>.

21 Overheid van Curaçao, 2010.

22 Overheid van Nederland, 1954.

23 Overheid van Curaçao, 2011.

24 Overheid van Curaçao, 2014.

25 Voor meer informatie zie: <https://treatydatabase.overheid.nl/en/Treaty/SearchAdvancedResult?title=extradition&IsActiveStMaarten=True&type=Bilateraal>.

26 Overheid van Curaçao, 2010.

27 Overheid van Curaçao, *ibid*.

28 Overheid van Curaçao, 2011.

29 De laatste volkstelling vond plaats in 2011.

migratie van immigratieambtenaren of andere ministeries. Om toch een panoramisch beeld te verkrijgen van de migratiepopulatie op het eiland en zo ook de ontwikkeling van het migratiebeleid te informeren, heeft het CBS de volgende behoeften geïdentificeerd: a) personeel, gezien de huidige bezettingsgraad rond de 70 procent ligt en het CBS voor 30 procent onderbezet is; b) verzoek van overheidsinstanties aan het CBS om meer migratieonderzoek uit te voeren; en c) een frequentere, duurzamere en transparantere samenwerking tussen het CBS en overheidsinstanties.

De toelating van vreemdelingen is gebaseerd op het principe dat vreemdelingen moeten bijdragen aan de sociaaleconomische ontwikkeling van het eiland.³⁰ De TO behandelt verschillende soorten aanvragen voor verblijf, zoals: kort verblijf van buitenlanders, huwelijken met Nederlanders, gezinshereniging, arbeid, zaken, onderwijs, stage en pensionering. Vreemdelingen die voor werkdoeleinden op het eiland willen verblijven, kunnen een arbeids- of bedrijfsvergunning aanvragen die wordt afgegeven door het SOAW. In alle gevallen moeten aanvragers aantonen dat ze over voldoende financiële middelen beschikken om zichzelf en hun partner of gezin te onderhouden. Daarnaast moeten ze wachten op goedkeuring van de overheid van Curaçao terwijl ze in het buitenland zijn. Voor gezinsherenigingsdoeleinden moeten verzoekers ten minste één jaar op het eiland verblijven nadat zij op het eiland zijn toegelaten of na maximaal één jaar huwelijk met iemand met een Nederlandse nationaliteit. Volgens een rapport van het SOAW lijkt dit proces echter niet te voldoen aan het recht op familie zoals vastgelegd in het *Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens* (EVRM, art. 8), omdat het het recht op onmiddellijke gezinshereniging belemmert.³¹ Verder worden tijdelijke verblijfsvergunningen afgegeven voor een jaar met de mogelijkheid tot verlenging. Na vijf jaar onafgebroken verblijf kan een verlenging niet worden geweigerd, tenzij aanvragers geen ziektekostenverzekering, voldoende financiële middelen hebben of een gevaar vormen voor de openbare orde en veiligheid. Na tien jaar kunnen vreemdelingen een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd krijgen. Bij het aanvragen van een verblijfsvergunning moeten vreemdelingen in het bezit zijn van een ziekenverklaring. Vreemdelingen moeten ook een borg hebben en het bewijs leveren dat zij over voldoende bestaansmiddelen beschikken, waarvan het bedrag afhankelijk is van hun nationaliteit. Aanvragen kunnen afgewezen worden van vreemdelingen die onregelmatig op het eiland verblijven.³² Migranten op Curaçao kunnen het staatsburgerschap verkrijgen door geboorte, erkenning,

een optieverklaring of naturalisatie.³³ De optieverklaring is een snelle manier om de Nederlandse nationaliteit te verkrijgen voor enkele personen die in het bezit zijn van een geldige verblijfsvergunning. Deze procedure is van toepassing op de verschillende migrantengroepen zoals immigranten van ten minste actien jaar, geboren in het Koninkrijk der Nederlanden en die legaal in één van de landen uit het Koninkrijk hebben gewoond. Ook kunnen migranten kunnen naturalisatie aanvragen via een optieverklaring als ze eerder de Nederlandse nationaliteit hebben gehad en deze terug willen of wanneer ze minstens drie jaar getrouwd zijn met iemand met de Nederlandse nationaliteit en minstens vijftien jaar onafgebroken op Curaçao hebben gewoond.³⁴ In andere gevallen is naturalisatie mogelijk na vijf ononderbroken jaren verblijf op het eiland. Als onderdeel van het naturalisatieproces moeten migranten een examen, dat hun kennis van de Curaçaose samenleving beoordeelt, in de Papiamentú en Nederlandse taal afleggen. In 2020 hebben 152 personen via het naturalisatieproces het Nederlanderschap op Curaçao verworven en in 2019 omvatte het aantal geneutraliseerde migranten 230 personen.³⁵

De Landsverordening administratieve rechtspraak (A.B. 2010, no. 86) verleent alle personen, waaronder migranten, het recht om formeel in beroep te gaan tegen afwijzingen of negatieve resultaten.³⁶ Volgens de Grondwet van Curaçao (art. 44) mogen personen die ten minste achttien jaar oud zijn, een inwoner van Curaçao zijn, de Nederlandse nationaliteit bezitten en niet van hun stemrecht zijn ontegd, lid zijn van het parlement. De leden van het parlement kunnen eveneens worden gekozen door inwoners van Curaçao met de Nederlandse nationaliteit die de leeftijd van achttien jaar hebben bereikt (art. 43).³⁷ Volgens belangrijke autoriteiten van het ministerie van Justitie kunnen migranten, ongeacht hun verblijfsstatus, civiele procedures en strafrechtelijke procedures voorleggen. Alle migranten hebben het recht om voor een rechtbank te worden vertegenwoordigd en, in het kader van een gerechtelijke civiele procedure, hebben migranten geen recht op kosteloze juridische vertegenwoordiging.

30 Overheid van Curaçao, 2014.

31 Ibid.

32 Ibid.

33 Overheid van Nederland, 2021.

34 Ibid.

35 Het aantal naturalisaties per jaar is opgeteld uit de cijfers zoals op de website van de overheid weergegeven wordt. Voor meer informatie zie: <https://gobiernu.cw/>.

36 Overheid van Curaçao, 2010.

37 Overheid van Curaçao, 2010.

MIGRATIEBELEID EN NALEIVING VAN INTERNATIONALE NORMEN

Migratiestrategie en wetgevingskader

- De primaire immigratiewetgeving is de *Landsverordening toelating en uitzetting*.
- Er is geen alomvattend migratiebeleid of -strategie, hoewel een ontwerp in ontwikkeling is.
- Het Koninkrijk der Nederlanden heeft met verschillende landen bilaterale overeenkomsten gesloten om uitleveringsprocessen te vergemakkelijken.

Anti-discriminatie

- De *Grondwet van Curaçao* verbiedt discriminatie op verschillende gronden. Het omvat echter geen migratiestatus.
- Personen worden gestraft met een gevangenisstraf van één jaar of een boete van ANG 14508 /USD 8083 wanneer zij discriminerende acties tegen andere personen ondernemen.

Migratiegegevens en gegevensverzameling

- De Bevolkingsregister en Verkiezingen houdt een databank bij voor de registratie van immigranten en de uitschrijving van emigranten.
- Het Centraal Bureau voor de Statistiek van Curaçao verzamelt gegevens over migratie via de nationale volkstelling. Deze gegevens bieden slechts een deel van de immigrantenpopulatie, aangezien migranten met een irreguliere status niet worden opgenomen.

ORGANISATIE- EN WETGEVINGSKADER

Wetgeving inzake migratie	✓	<i>Landsverordening toelating en uitzetting</i>
Nationaal migratiebeleid in een programmatisch document	—	<i>In ontwikkeling</i>
Interministerieel coördinatiemechanisme		
Nationale wetgeving inzake uitlevering en overeenkomsten ter vergemakkelijking van uitlevering	✓	<i>Het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden en de Landsverordening toelating en uitzetting</i>

RELEVANTE INTERNATIONALE VERDRAGEN

Verdrag		Jaar van ratificatie
<i>Internationaal Verdrag inzake de bescherming van de rechten van alle migrerende werknemers en hun gezinsleden</i>	✗	
<i>Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten met de twee bijbehorende protocollen</i>	✓	1978
<i>Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten</i>	✓	1978
<i>Internationaal Verdrag inzake de rechten van het kind</i>	✓	1995
<i>Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen</i>	✓	1991
<i>Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap</i>	✓	2016
<i>Verdrag tegen foltering en andere wrede, onmenselijke of onterende behandeling of bestraffing</i>	✓	1988
<i>Internationaal Verdrag tot bescherming van alle personen tegen gedwongen verdwijningen</i>	✓	2011
<i>Internationaal Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van rassendiscriminatie</i>	✓	1991

Verblijf en burgerschap

- Tijdelijke verblijfsvergunningen worden verleend voor maximaal één jaar met de mogelijkheid tot verlenging.
- Permanente verblijfsvergunningen kunnen na tien jaar worden verkregen.
- Burgerschap kan worden verkregen door geboorte of erkenning, door een optieverklaring of door naturalisatie.
- Naturalisatie is mogelijk na vijf ononderbroken jaren verblijf.

Toegang tot politieke rechten

- Nederlanders die achttien jaar of ouder zijn en inwoners zijn van Curaçao hebben stemrecht.
- Migranten hebben toegang tot juridische mogelijkheden, kunnen zaken voor de rechter brengen, ongeacht hun migratiestatus, en kunnen een wettelijke vertegenwoordiging verkrijgen (niet verstrekt door de overheid).
- In het kader van een gerechtelijke civiele procedure hebben migranten geen recht op vrije rechtsvertegenwoordiging.

BELANGRIJKSTE BEHOEFTE VASTGESTELD DOOR DE OVERHEID

- Voer een nulmeting uit naar de huidige stand van zaken met betrekking tot migratie op Curaçao om de ontwikkeling van migratiebeleid en -strategie te informeren.
- Ontwikkel, implementeer en coördineer een alomvattend migratiebeleid en -strategie die voornamelijk gericht is de sociaal-economische integratie van migranten en in overeenstemming met de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen.
- Wijs financiële middelen en personeel toe om een migratiebeleid en -strategie op te stellen.
- Zorg voor meer personeel in het Centraal Bureau voor de Statistiek voor het uitvoeren van migratieonderzoek op verzoek van overheidsinstanties, en breng een frequentere, duurzamere en transparantere samenwerking tussen het Bureau en overheidsinstanties tot stand.

BELANGRIJKSTE BEHOEFTE VASTGESTELD DOOR IOM

- Overweeg de ratificatie van het *Internationaal Verdrag inzake de bescherming van de rechten van alle migrerende werknemers en hun gezinsleden*.
- Stel alomvattende wettelijke bepalingen vast om discriminatie op grond van migratiestatus te verbieden.
- Pas de toelatingswetgeving en -beleid aan het *Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens* om onmiddellijke gezinshereniging voor immigranten mogelijk te maken.

MIGRATIE- EN GRENSBEHEER

Dit hoofdstuk geeft een korte beschrijving van de belangrijkste structuren en systemen op Curaçao om migratiestromen te beheren en grenscontrole uit te oefenen.

Curaçao heeft één internationale luchthaven en zes officiële zeehavens die de internationale aankomsten van personen accepteren. Onofficiële grensovergangen zijn te vinden over de uitgebreide zeegrenzen waar irreguliere migrantenbewegingen uit de Bolivariaanse Republiek Venezuela zijn gedetecteerd.³⁸

De Immigratiedienst (Departamento di Imigrashon) van de Korps Politie Curaçao (Kuerpo Policial Kòrsou of KPC), gevestigd in het ministerie van Justitie (Ministerio di Husticia) is verantwoordelijk voor het grensbeheer van Curaçao en valt onder het *Landsverordening toelating en uitzetting* (LTU, zoals gewijzigd in A.B. 2010, no. 5).³⁹ Daarnaast, zoals beschreven staat in de *Rijkswet Kustwacht voor Aruba, Curaçao en Sint Maarten, alsmede voor de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba*,⁴⁰ is de Kustwacht Caribisch Gebied (KWCARIB) verantwoordelijk voor de maritieme veiligheid en beveiliging van Curaçao door middel van wetshandhaving, toezicht en onderzoek naar criminaliteit.⁴¹ KWCARIB werkt samen met nationale en internationale partners om de wateren van het eiland veilig te houden. Verder heeft de overheid van Curaçao in 2018 de taskforce belast met de problematiek van ongedocumenteerden geïmplementeerd als een interministerieel mechanisme.⁴² Hoewel immigratieambtenaren zijn getraind op internationale normen op het gebied van migratie, hebben een aantal ambtenaren vastgesteld dat er meer training nodig is op het gebied van migratie, zoals een migratiebeleid, en dat er meer personeel nodig is om het migratie- en grensbeheer van Curaçao te verbeteren.

Uit cijfers van het KPC aan de Raad voor de Rechtshandhaving⁴³ uit 2015 en 2017 blijkt dat het aantal weigeringen en verwijderingen op Curaçao is toegenomen.⁴⁴ In 2015 werden in totaal 916 Venezolanen de toegang geweigerd, van wie 399 mannen en 517 vrouwen, in vergelijking met 1.933 personen, van wie 663 mannen en 1.270 vrouwen, het jaar daarop. Het aantal verwijderingen steeg van 638 in 2015 naar 862 in 2016 en 1.391 in 2017. De vreemdelingen die uit Curaçao werden verwijderd waren voornamelijk afkomstig uit Colombia, de Dominicaanse Republiek, Haïti, Jamaica en de Bolivariaanse Republiek Venezuela. Met name het aantal Venezolaanse migranten dat aan de grens of van Curaçao is verwijderd is toegenomen. In 2017 werden 1.390 vreemdelingen aan de grens de toegang geweigerd, van wie 91,4 procent Venezolanen, en 1.532 personen werden verwijderd, van wie 78,5 procent Venezolanen.⁴⁵

De KPC voert bevelen uit tot deportatie, uitzetting of uitlevering. Vreemdelingen kunnen wachten op deportatie in een aangewezen detentiecentrum voor migranten in de vreemdelingenbarakken van de gevangenis van Curaçao (Sentro di Detenshon i Korekshon Korsou of SDKK) of in de voorlopige hechtenis van het politiebureau van Rio Canario.⁴⁶ Zoals gemeld door Amnesty International, werden in 2017 1.085 migranten vastgehouden in de vreemdelingenbarakken, waarvan 640 vrouwen en 445 mannen.⁴⁷ Migrant worden in bewaring gesteld indien: a) zij een bedreiging vormen voor de openbare orde, de vrede, de veiligheid of de goede zeden; of b) als er een gegronde reden bestaat dat zij hun vertrek zullen schenden (LTU, art. 16).⁴⁸ Migrantenkinderen — voor wie de strafrechtelijke verantwoordelijkheid twaalf jaar oud is (*Wetboek van Strafrecht*, P.B. 2011, no. 48)⁴⁹ — worden niet in detentie gehouden. Autoriteiten van Curaçao hebben aangegeven dat er specifieke richtlijnen zijn voor de verantwoordelijke uitvoerende diensten met betrekking

38 R4V, 2019.

39 Overheid van Curaçao, 2010.

40 Overheid van Nederland, 2008.

41 KWCARIB, 2019.

42 De Taskforce belast met de problematiek van ongedocumenteerden bestaat onder andere uit het Openbaar Ministerie, het Korps Politie Curaçao, Douane, Interpol, de Kustwacht en vertegenwoordigers van het SOAW. Voor meer informatie zie: www.raadrechtshandhaving.com/wp-content/uploads/2018/11/Inspectierapport-aanpak-illegale-migratie-van-Venezolanen.pdf

43 De Raad voor de Rechtshandhaving is een internationaal orgaan dat is opgericht via de Rijkswet voor de rechtshandhaving en belast is met de algemene inspectie van wetten en gerechtelijke procedures van overheidsorganisaties op Curaçao, Sint Maarten, Bonaire, Saba en Sint Eustatius.

44 Raad voor de Rechtshandhaving, 2018.

45 Ibid.

46 GDP, 2020.

47 Amnesty International, 2018.

48 Overheid van Curaçao, 2010.

49 Overheid van Curaçao, 2011.

tot de behandeling, opvang en terugkeer van minderjarigen.⁵⁰ Over het algemeen is de maximale detentieduur 14 dagen,⁵¹ echter stelt de LTU dat migranten na zes maanden mogen worden vrijgelaten.⁵² Volgens het landenrapport van Nederland van het Global Detention Project (GDP) uit 2020 worden de meeste migranten tussen drie dagen en enkele maanden vastgehouden als een persoon niet in staat is om de benodigde documenten of financiën te verkrijgen om een vlucht te betalen. Als een migrant na ongeveer vijf maanden de kosten van deportatie niet kan betalen, zal de overheid van Curaçao deze kosten dekken.⁵³ Verder krijgen migranten die worden uitgezet drie jaar lang geen toegang tot Curaçao. Desalniettemin uitte de overheid van Nederlandse haar bezorgdheid over de beperkte medische, sanitaire en privacyvoorwaarden in het aangewezen detentiecentrum voor migranten. Vooral wanneer migranten langer dan twee maanden worden vastgehouden, zouden migranten onmenselijk worden behandeld.⁵⁴ Volgens deze autoriteiten is het nodig om officieren die in het detentiecentrum werken, op te leiden om ervoor te zorgen dat in de humanitaire basisbehoeften van migranten wordt voorzien. Meer in het algemeen moeten overheidsfunctionarissen ervoor zorgen dat wetgeving en bepalingen met betrekking tot migratie niet alleen worden vastgesteld, maar ook worden uitgevoerd en nageleefd.

Hoewel internationale aankomsten op Curaçao beperkt zijn vanwege de COVID-19-noodsituatie, hebben autoriteiten van het ministerie van Algemene Zaken aangegeven dat dit een kans kan zijn om deze tijd te gebruiken om migranten met een irreguliere status te regulariseren en tegelijkertijd om onregelmatige migratiestromen beter te beheren. De overheid van Curaçao heeft daarom in maart 2021 aanzienlijke inspanningen geleverd om migranten met een irreguliere status te voorzien van reguliere migratiekanalen door hen de mogelijkheid te bieden om een verblijfsvergunning aan te vragen voor een periode van drie maanden. Dit reguliere migratiemechanisme was alleen van toepassing op migranten die legaal het land binnenkwamen, maar hun vergunning te lang hadden overschreden, en die geen misdaad hadden begaan.

Curaçao heeft geen specifieke wetgeving met betrekking tot mensensmokkel. De strafbeschikkingen tegen mensensmokkel zijn echter opgenomen in het LTU, het Toelatingsbesluit en het Wetboek van Strafrecht (art. 2:154). Dit laatste bepaalt dat personen die zich schuldig maken aan mensensmokkel een gevangenisstraf van maximaal vier jaar of een geldboete van de vierde categorie kunnen krijgen.⁵⁵ Als mensensmokkel echter gepaard gaat met een onmenselijke of vernederende behandeling die resulteert in lichamelijk letsel, het in gevaar brengen van de veiligheid of de dood van een persoon, kan de straf oplopen tot vijftien jaar of een boete van ANG 100.000/ USD 55.866. In geval van veroordeling wegens mensensmokkel kunnen bepaalde rechten van personen worden ontnomen. Ook kunnen ze worden onderworpen aan verwijdering uit Curaçao en de toegang tot alle landen van het Koninkrijk der Nederlanden kunnen worden ontzegd (zoals bepaald in art. 1:64).⁵⁶

INFRASTRUCTUUR EN UITRUSTING

Grensbeheersysteem	✓	Aangeboden door Vision-Box
Records van in- en uitgangen	✓	Digitale records
Elektronische/biometrische paspoorten	✓	Nederlandse paspoorten
Lezers of scanners	✓	Machinezlezers en scanners maken foto's
Identificatie van frauduleuze documenten	✓	

RELEVANTE INTERNATIONALE VERDRAGEN

Verdrag		Jaar van ratificatie
Verdrag betreffende de status van staatlozen van 1954	✓	1962
Verdrag tegen foltering en andere wrede, onmenselijke en onterende behandeling of bestraffing	✓	1988
Verdrag van de Verenigde Naties tegen grensoverschrijdende georganiseerde misdaad en haar protocollen	✓	2004
Protocol tegen de smokkel van migranten over land, door de lucht en over zee	✓	2008
Internationaal Verdrag inzake de bescherming van alle personen tegen gedwongen verdwijning	✓	2011

50 Government of the Netherlands, 2020.

51 Ibid.

52 Overheid van Curaçao, 2010.

53 GDP, 2020.

54 Overheid van Nederland, 2020.

55 Overheid van Curaçao, 2011.

56 Ibid.

In 2016 heeft de Curaçao Airport Holding in samenwerking met het ministerie van Justitie een geïntegreerd grensbeheersysteem geïmplementeerd dat door Vision-Box is ontworpen om grenscontroleprocessen voor zowel immigratie als emigratie te versnellen.⁵⁷ De lokale bevolking en bezoekers met een Europese, Canadese of Amerikaanse ePassport, die maximaal drie maanden blijven en ouder zijn dan achttien jaar, kunnen de e-Gates gebruiken om hun eigen klaringsproces te beheren. Het grensbeheersysteem, dat machinelezers en scanners omvat, legt biometrischfoto's van gezichtskenmerken vast en verifieert deze aan de hand van de informatie die is opgeslagen in biometrische paspoorten. De software is gekoppeld aan een elektronisch in- en uitschepingssysteem voor bezoekers die hun persoonlijke gegevens 24 uur voor vertrek in een online-systeem moeten indienen. Het grensbeheersysteem maakt verbinding met het geavanceerde passagiersinformatiesysteem en de operationele databank amadeus airport en is gekoppeld aan⁵⁸ volgljsten van INTERPOL en andere justitiedatabanken.⁵⁹ INTERPOL Curaçao, gelegen in de hoofdstad van Curaçao, Willemstad, is een onafhankelijke overheidseenheid binnen het ministerie van Justitie, die wordt geleid door een hoofdinspecteur van politie. Ook is het bemand door hoogopgeleide officieren, misdaadanalisten, onderzoekers en technische specialisten om regionale criminaliteit te helpen bestrijden.⁶⁰ Zoals autoriteiten van het ministerie van Justitie hebben verklaard, maakt het operationele systeem het mogelijk om digitale beveiligingsgegevens te delen met wetshandhavings- en migratie-entiteiten en worden gegevens maandelijks gedeeld.

De visumprocedures van Curaçao worden geregeld via het Nederlandse Koninkrijk en Curaçao kan niet zelfstandig een visumplicht invoeren voor een specifiek land.⁶¹ De meeste vreemdelingen met een geldig paspoort hebben een visumvrije toegang en mogen maximaal 90 dagen op het eiland verblijven.⁶² Visumplichtige landen zijn onder meer de Republiek Cuba en Haïti. In 2021 werd ook de Bolivariaanse Republiek Venezuela hieraan toegevoegd. Vreemdelingen uit de Dominicaanse Republiek, China en India hoeven echter geen visum aan te vragen als ze in het bezit zijn van een geldig multiple entry visum voor de Verenigde Staten van Amerika, Canada of de Europese Unie. Visaplichtigen die het eiland willen bezoeken, dienen ten minste een maand van tevoren een visum aan te vragen bij een vertegenwoordiging van Nederland in het betreffende land.⁶³

Curaçao heeft e-paspoorten van het Koninkrijk der Nederlanden, waar een chip inzit. Volgens de Paspoortindex, die de mobiliteitsmogelijkheden van de burgers van een land meet, staat

Nederland op nummer 4 van de 199 landen. Uit de paspoortindex blijkt dat Nederlanders bij aankomst visumvrij naar 96 landen kunnen reizen, naar 34 landen met een visum en naar 64 landen met een vooraf geregeld visum.⁶⁴ Aanvragen voor paspoorten van mensen uit Curaçao worden verzameld bij consulaten in het buitenland om in het land te worden verwerkt.⁶⁵ Personen met de Nederlandse nationaliteit op Curaçao moeten ingeschreven staan in de Basisadministratie Persoongegevens Curaçao om een Nederlands paspoort aan te vragen bij de Kranshi of Publieke Zaken, gevestigd in het Ministerie van Administratie, Planning en Dienstverlening (Ministerio di Maneho di Gobernashon, Planifikashon i Servisio Públiko).⁶⁶ Nederlanders die niet zijn ingeschreven in de administratie van Curaçao kunnen een paspoort aanvragen bij het kabinet van de Gouverneur van Curaçao. Paspoortkosten variëren tussen ANG 100/ USD 56 en ANG 220/ USD 123 en worden binnen tien werkdagen afgegeven. De paspoorten moeten binnen de periode van drie maanden worden opgehaald en zijn vijf jaar geldig.⁶⁷

57 Biometric Update, 2016.

58 Ibid.

59 Curaçao Airport Holding, 2020.

60 Interpol, z.d.

61 Overheid van Curaçao, 2014.

62 Overheid van Curaçao, 2021.

63 Overheid van Nederland, 2021.

64 Passportindex, 2021.

65 Overheid van Nederland, z.d.

66 Overheid van Curaçao, 2021.

67 Ibid.

MIGRATIE- EN GRENSBEHEER

Grensbeheer

- Curaçao heeft één internationale luchthaven en zes officiële zeehavens.
- De immigratiedienst van de politie is verantwoordelijk voor het grensbeheer van Curaçao dat wordt geregeld door de *Landsverordening toelating en uitzetting*.
- De Nederlandse Caribische Kustwacht is op grond van de *Wet kustwacht* verplicht om de maritieme grenzen van het eiland te beveiligen.
- Machinelezers zijn beschikbaar op de luchthaven.
- Paspoorten worden gecontroleerd aan de hand van watchlists.

Smokkel van migranten

- Bepalingen tegen mensensmokkel zijn opgenomen in de *Landsverordening toelating en verwijdering*, het *Toelatingsbesluit* en het *Wetboek van Strafrecht*.
- Het *Wetboek van Strafrecht* schrijft straffen voor voor het misdrijf van mensensmokkel die variëren van vier tot vijftien jaar gevangenisstraf een boete of een boete van ANG 100.000/USD 55.866
- Er zijn geen gegevens beschikbaar over het aantal vervolgingen of veroordelingen van smokkelaars.

Detentie van migranten

- De vreemdelingenbarakken van de gevangenis van Curaçao is het aangewezen migratiedetentiecentrum.
- Migranten kunnen ook worden vastgehouden in de voorlopige hechtenis van het politiebureau van Rio Canario.
- In 2017 werden 1.085 vreemdelingen vastgehouden in de vreemdelingenbarakken, waarvan 640 vrouwen en 445 mannen.
- De leeftijd van strafrechtelijke aansprakelijkheid is twaalf jaar; echter worden migrantenkinderen niet in het decentiecentrum gehouden.

Grensbeheersysteem

- Het grensbeheersysteem wordt verzorgd door Vision-Box.
- Het grensbeheersysteem maakt het mogelijk gegevens te delen met nationale en internationale veiligheids- en wetshandhavingsinstanties.

Visums

- De visumprocedure van Curaçao wordt geregeld via het Koninkrijk der Nederlanden.
- De meeste vreemdelingen met een geldig paspoort met een geldig paspoort hebben een visumvrij toegang en kunnen maximaal 90 dagen op het eiland verblijven. Sommige landen zijn echter vrijgesteld, waaronder de Republiek Cuba, Haïti en de Bolivariaanse Republiek Venezuela.
- Visumplichte onderdanen die het eiland willen bezoeken, dienen ten minste een maand van tevoren een visum aan te vragen bij een vertegenwoordiging van Nederland in het betreffende land.

Reisdocumenten

- Curaçao geeft biometrische paspoorten van het Koninkrijk der Nederlanden uit met daarin een chip.
- Aanvragen voor paspoorten worden verzameld bij consulaten in het buitenland om in het land te worden verwerkt.

BELANGRIJKSTE BEHOEFTE VASTGESTELD DOOR DE OVERHEID

- Verbeter het beheer van migranten met een irreguliere status en bevorder reguliere migratiekanalen.
- Geef trainingen aan immigratieambtenaren over migratiethema's, waaronder internationale trends en migratiebeleid.
- Wijs personeel toe aan het ministerie van Justitie om het migratiebeheer van Curaçao te verbeteren.

BELANGRIJKSTE BEHOEFTE VASTGESTELD DOOR IOM

- Garandeer dat aan de humanitaire rechten van gedetineerde migranten wordt voldaan, met name met betrekking tot medische, sanitaire en privacy voorwaarden in de vreemdelingenbarakken.
- Geef trainingen aan officieren in de vreemdelingenbarakken over de basisbehoeften van migranten.
- Zorg ervoor dat de wetgevingen en bepalingen met betrekking tot migratie worden nageleefd.
- Stel een specifieke wetgeving inzake mensensmokkel op en neem bepalingen op zoals bepaald in het *Protocol tegen migrantensmokkel over land en door de lucht*.

BESCHERMING VAN EN HULPVERLENING AAN MIGRANTEN

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste overheidsinstellingen, wetgevingen en initiatieven besproken die op Curaçao bestaan voor het beschermen van, en hulpverlening aan, migranten. In het bijzonder richt dit hoofdstuk zich op kwetsbare groepen, vluchtelingen en asielzoekers, slachtoffers van mensenhandel en terugkeerders.

De bescherming van, en hulpverlening aan, verschillende kwetsbare groepen op Curaçao valt onder het mandaat van meerdere overheden en lokale instellingen. Volgens de Raad voor de Rechtshandhaving dienen deze instellingen de slachtofferzorg bij een misdrijf of verkeersincident te faciliteren voor alle personen en hun familieleden – ook migranten met een reguliere en irreguliere status.⁸⁰ De Stichting Slachtofferhulp Curaçao is verantwoordelijk voor slachtofferzorg op het eiland, waaronder migranten. De stichting faciliteert ondermeer: a) justitiële hulp aan slachtoffers en familieleden; b) de doorverwijzing van slachtoffers naar relevante organisaties; en, meer in het algemeen; c) het identificeren en voorkomen van maatschappelijke kwesties op het eiland.⁸¹

De *Staatsregeling van Curaçao* (A.B. 2010, no. 86, art. 3) verbiedt discriminatie op grond van “godsdienst, levensbeschouwing, politieke gezindheid, ras, geslacht of op enige andere grond dan ook.”⁸² Hoewel de migratiestatus niet specifiek wordt genoemd, geldt deze voor elke persoon op het eiland en biedt het dus enige bescherming aan kwetsbare migranten, zoals migranten met een irreguliere status.⁸³ Volgens het *Wetboek van Strafrecht* (P.B. 2011, no. 48) kunnen personen een jaar gevangenisstraf of een boete van ANG 14.508/USD 8.083 krijgen als zij discriminerende acties tegen andere personen steunen, waaronder personen met een andere nationaliteit en LHBTIQA+-personen.⁸⁴ Iedereen op het eiland, met inbegrip van migranten met een irreguliere status, kan een rechtszaak tegen discriminatie indienen.⁸⁵

In 2018 ondertekende het Koninkrijk der Nederlanden, waaronder Curaçao, een memorandum van overeenkomst om rechten van kinderen te bekrachtigen, waarin hulp aan kwetsbare kinderen, waaronder migranten- en gehandicapte kinderen, zou worden verleend.⁸⁶ Het ministerie van Justitie heeft een beleid opgesteld dat gevallen regelt waarbij migrantenkinderen

met een irreguliere status betrokken zijn. Ook heeft het ministerie een taskforce opgericht dat gespecialiseerd is in het registreren van hun humanitaire behoeften.⁸⁷ De overheid van Curaçao is van plan om samen te werken met lokale LHBTIQA+-vertegenwoordigers, overheidsfunctionarissen en belangenorganisaties om gelijke rechten aan te moedigen voor de LHBTIQA+-gemeenschap dat op het eiland woont. Bovendien richt het samenwerkingsplatform van LHBTIQA+-organisaties op de Caribische eilanden, Pink Orange Alliance, zich op het verbeteren van de positie van de LHBTIQA+-gemeenschappen in de samenleving; beleidsdocumenten van de Pink Oranje Alliance maken echter geen specifieke vermelding van migranten.⁸⁸ Er zijn ook geen formele bepalingen voor de bescherming van, en hulpverlening aan, vrouwelijke migranten.

Curaçao heeft het *Verdrag van 1951 betreffende de status van vluchtelingen* en het Protocol van 1967 niet ondertekend. Tevens is er geen nationale asielwetgeving, wat de beschikbare mechanismen beperkt om internationale bescherming en toegang tot asiel op Curaçao te garanderen. Aangezien het eiland echter gebonden is aan het *Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens* (EVRM),⁸⁹ kunnen migranten die vrezen dat hun terugkeer naar hun land van herkomst hen een aanzienlijk risico zou opleveren, bescherming aanvragen via procedures volgens het EVRM (Art. 3). Migrant zonder geldige verblijfsvergunning kunnen door autoriteiten van Curaçao worden teruggestuurd naar hun land van herkomst wanneer zij na gehoord te zijn geen aanvraag willen indienen of na een individuele beoordeling geen aanspraak willen maken op bescherming.⁹⁰ In november 2019 heeft van de 97 migranten die het eiland irregulier per boot zijn binnengekomen, één persoon een verzoek om bescherming op grond van het EVRM (art. 3) ingediend en is één persoon gearresteerd op verdenking van een strafbaar feit.⁹¹ De overige 95 personen zijn na individuele beoordelingen teruggestuurd naar hun land van herkomst.⁹² De Human Rights Watch meldde dat autoriteiten zich niet altijd aan de formele bepalingen houden, aangezien ze asielzoekers die bescherming zoeken op grond van het EVRM hebben geweigerd. Als gevolg hiervan worden asielzoekers, of ze nu vastzitten en in afwachting van mogelijke uitzetting of niet, geïdentificeerd en geregistreerd onder het mandaat van de Hoge Commissaris voor de Vluchtelingen van de Verenigde Naties

80 Raad voor de Rechtshandhaving, 2012.

81 Ibid.

82 Overheid van Curaçao, 2010.

83 Overheid van Curaçao, z.d.

84 Overheid van Curaçao, 2012.

85 Overheid van Curaçao, 2010.

86 Overheid van Nederland, z.d.

87 Overheid van Nederland, z.d.

88 COC Nederland, 2015.

89 ACVZ, 2019.

90 Overheid van Nederland, 2020.

91 Ibid.

92 R4V, 2020.

(UNHCR), in samenwerking met het Rode Kruis Curaçao.⁹³ In 2020 had Curaçao onder UNHCR 318 lopende asielzoekerszaken en ontving het eiland 58 vluchtelingen en migranten. Verschillende instellingen, waaronder de UNCHR en autoriteiten van de overheid van Nederlandse, hebben de noodzaak geuit om ervoor te zorgen dat de humanitaire behoeften van migranten worden gewaarborgd door middel van een uitgebreide wetgeving en beleid.

Het *Wetboek van Strafrecht* (art. 2:239) stelt seks- en arbeidshandel strafbaar en personen worden gestraft met een boete van ANG14.5061/USD 80.822 of met gevangenisstraf van 12 tot 18 jaar, afhankelijk van de omvang van het mensenhandeldelict.⁹⁴ Hoewel de wet geen specifieke wet is voor mensenhandel en geen bepalingen bevat om slachtoffers te ondersteunen met psychosociale, medische of juridische hulpverlening, biedt de Stichting Slachtofferhulp Curaçao slachtoffers van mensenhandel, in samenwerking met IOM Curaçao, hulp voor de vrijwillige terugkeer en integratie in hun land van herkomst. Verder kunnen slachtoffers gezondheidszorg krijgen van de overheid. In 2019 heeft de overheid ook een formeel beleidsdocument opgesteld om tijdelijke verblijfsvergunningen te verlenen aan slachtoffers van mensenhandel. De Anti-Trafficking in Persons Unit (Unit Anti-Mensensmokkel) van het ministerie van Justitie is het primaire overheidsinstelling dat verantwoordelijk is voor de bestrijding van mensenhandel op Curaçao. Het actieplan *Mensenhandel en Mensensmokkel van het Ministerie van Justitie 2017-2021*, vastgesteld in 2017, wordt momenteel uitgevoerd door de Unit. De sector die het meest wordt geassocieerd met uitbuiting of mensenhandel op Curaçao is de entertainmentindustrie. Om hierop in te spelen heeft de Unit een bewustmakingscampagne opgezet om potentiële slachtoffers, waaronder Venezolaanse vrouwen, te ontmoedigen om naar Curaçao te reizen om te werken in bars en danslocaties waar ze kwetsbaar zijn voor sekshandel. Volgens de Unit zijn er geen gespecialiseerde centra, opvang of onderduikadressen voor slachtoffers. Daarom werkt de Unit samen met organisaties gerelateerd aan slachtoffers van huiselijk geweld om slachtoffers van mensenhandel die onderdak nodig hebben te helpen. In 2019 huisvestten deze organisaties een beperkt aantal vrouwelijke slachtoffers van mensenhandel in opvangcentra. Toen de bestaande opvangfaciliteiten de maximale capaciteit bereikten, plaatste de overheid slachtoffers voor een korte periode in door de overheid gefinancierde appartementen.⁹⁵ Voor mannelijke slachtoffers was het echter moeilijk om huisvesting te regelen vanwege beperkingen in de overheidsbegroting.⁹⁶

De Afdeling Georganiseerde Misdad van het Korps Politie Curaçao (Kuerpo Polisial Kòrsou of KPC) is belast met het uitvoeren van onderzoeken naar mensenhandel en mensensmokkel. In 2020 heeft de KPC een opleiding gevolgd over de opsporing van mensenhandel bij

grenscontrole.⁹⁷ IOM heeft de overheid getraind over het identificeren, doorverwijzen en beschermen van slachtoffers van mensenhandel en na deze training heeft de overheid de behoefte geuit om een *School Ontwikkelingsplan* omtrent mensenhandel te ontwikkelen. Verder de Anti-Trafficking in Persons Unit in samenwerking met IOM in december 2020 een standaardprocedure vastgesteld voor de identificatie, veilige verwijzing en hulp van slachtoffers van mensenhandel. Ondanks deze inspanningen is het aantal geïdentificeerde slachtoffers op Curaçao toch aanzienlijk gedaald van 44 slachtoffers in 2018 tot drie in 2019 waarvan vier vrouwen en twee mannen. Hoewel één geval positief resulteerde in een financiële compensatie voor het slachtoffer, liepen eerder geïdentificeerde slachtoffers die weigerden deel te nemen aan processen tegen hun mensenhandelaars het risico te worden uitgezet.⁹⁸ Belangrijke functionarissen van de Unit hebben vastgesteld dat er behoefte is aan de ontwikkeling van een gecentraliseerde databank voor de bestrijding van mensenhandel, aangezien de gegevens over mensenhandel momenteel verspreid zijn over verschillende instellingen, zoals de KPC, en niet gemakkelijk toegankelijk zijn. Deze functionarissen hebben ook de behoefte geuit om het speciale fonds voor de bestrijding van mensenhandel van de overheid van Curaçao te beheren en dit fonds te reserveren voor daadwerkelijke bestrijding van mensenhandel, aangezien het vaak wordt toegewezen aan andere belangrijke activiteiten binnen de overheid.

In 2017 werden 1.390 migranten met een irreguliere status op Curaçao gedwongen teruggestuurd naar het land van herkomst.⁹⁹ Amnesty International heeft haar bezorgdheid geuit over het deportatieproces vanuit Curaçao, de mogelijke mensenrechtenschendingen in het proces van gedetineerden die asiel aanvragen en over de leefsituaties van migranten met een irreguliere status.¹⁰⁰ Om de humanitaire behoeften van migranten, waartoe het Koninkrijk der Nederlanden zich verbindt zoals vastgelegd in het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden, samenhangend te maken, heeft UNCHR de noodzaak uitgesproken dat Nederland de kleine eilandontwikkelingsstaat (Small Island Developing State of SIDS), Curaçao, met financiële middelen en personeel helpt om het overheidsbeleid aan te passen en manieren te vinden waarop asielzoekers economisch zelfvoorzienend kunnen worden, terwijl ze bijdragen aan de economie van het eiland. Volgens het ministerie van Justitie zijn er geen formele voorzieningen voor het beschermen van, en hulpverlening aan, terugkeerders op Curaçao.

93 UNHCR, n.d.

94 Overheid van Curaçao, 2012.

95 Overheid van de Verenigde Staten van America, 2020.

96 Ibid.

97 Ibid.

98 Ibid.

99 ACVZ, 2019.

100 Amnesty International, 2018.

BESCHERMING VAN EN HULPVERLENING AAN MIGRANTEN

Voorzieningen voor het beschermen van alle migranten

- De *Grondwet van Curaçao* verbiedt discriminatie op verschillende gronden. Het focust echter specifiek op migratiestatus.
- Het *Wetboek van Strafrecht* schrijft straffen voor voor discriminerende acties tegen personen, waaronder personen met een andere nationaliteit.

Kwetsbare doelgroepen

- In 2018 ondertekende Curaçao een memorandum van overeenstemming over de rechten van het kind, gericht op de hulp aan kwetsbare kinderen, waaronder migranten.
- Er zijn verschillende mechanismen ingesteld voor kwetsbare bevolkingsgroepen op het eiland; geen van hen omvat echter specifiek migranten in kwetsbare posities zoals vrouwen of LHBTIQA+-migranten.

Vluchtelingen en asielzoekers

- In 2020 had Curaçao, via UNHCR, 318 lopende asielzoekerszaken en ontving het eiland 58 vluchtelingen en migranten.
- Migranten die vrezen dat hun terugkeer naar hun land van herkomst hen aanzienlijk in gevaar zou brengen, kunnen bescherming aanvragen via procedures van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens.

INFRASTRUCTUUR VOOR DE BESCHERMING VAN EN HULPVERLENING AAN MIGRANTEN

Instellingen voor de bescherming van en hulpverlening aan migranten	X	
Antidiscriminatiewetgeving die migranten omvat	X	
Formele bepalingen over migranten die zijn opgenomen in het beleid en de programmering voor de bescherming en hulp van vrouwen	X	
Formele bepalingen voor de bescherming van en hulpverlening aan asielzoekers en vluchtelingen	✓	Memorandum van overeenstemming over de rechten van het kind
Formele bepalingen voor de bescherming en bijstand van asielzoekers en vluchtelingen	—	Het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens; asielzoekers kunnen echter geen bescherming krijgen van de overheid
Specifieke wetgeving ter bestrijding van mensenhandel	—	Strafrecht
Formele bepalingen voor de bescherming van en hulpverlening aan terugkeerders	X	

RELEVANTE INTERNATIONALE VERDRAGEN

Verdrag		Jaar van ratificatie
Internationaal Verdrag inzake de bescherming van de rechten van alle migrerende werknemers en hun gezinsleden	X	
Verdrag inzake huishoudelijk personeel (nr. 189)	X	
Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap	✓	2016
Internationaal Verdrag inzake de rechten van het kind	✓	1995
Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen	✓	1991
Verdrag van 1951 betreffende de status van vluchtelingen	✓	1956
Protocol betreffende de status van vluchtelingen van 1967	X	
Aanvullend protocol bij het Verdrag van de Verenigde Naties tegen transnationale georganiseerde misdaad ter voorkoming, bestrijding en bestraffing van mensenhandel, met name vrouwen en kinderen	✓	2007

Terugkeerders

- In 2017 werden 1.390 migranten met een irreguliere status op Curaçao gedwongen terug te keren naar het land van herkomst, waaronder asielzoekers.
- Er zijn geen formele bepalingen voor de bescherming en bijstand van repatrianten op Curaçao.

Slachtoffers van mensenhandel

- Er is geen specifieke wet voor mensenhandel.
- Het *Wetboek van Strafrecht* verbiedt alle vormen van mensenhandel, maar bevat geen bepalingen voor de bescherming van, en hulpverlening aan, slachtoffers van mensenhandel.
- In 2019 identificeerde de overheid van Curaçao drie slachtoffers van mensenhandel in vergelijking met 44 in het voorgaande jaar.
- IOM Curaçao heeft in samenwerking met de Eenheid Mensenhandel een standaard werkwijze ontwikkeld voor de identificatie, veilige doorverwijzing en bijstand van slachtoffers van mensenhandel.

BELANGRIJKSTE BEHOEFTE VASTGESTELD DOOR DE OVERHEID

- Identificeer kwetsbare migrantengroepen op het eiland en de redenen voor hun kwetsbaarheid
- Ontwikkelen van een *School Ontwikkelingsplan* met betrekking tot mensenhandel.

BELANGRIJKSTE BEHOEFTE VASTGESTELD DOOR IOM

- Overweeg het Internationaal Verdrag inzake de bescherming van de rechten van alle migrerende werknemers en hun gezinsleden, het Verdrag inzake huishoudelijk personeel (nr. 189) en het Protocol betreffende de status van vluchtelingen van 1967 te ratificeren.
- Werk de antidiscriminatiewetgeving bij om de migratiestatus op te nemen.
- Stel specifieke bepalingen op om specifieke kwetsbare migrantengroepen, waaronder vrouwen en LHBTIQA+-migranten te beschermen.
- Ontwikkel een wet, beleid en procedure om de bescherming van asielzoekers te waarborgen.
- Zorg ervoor dat aan de humanitaire behoeften van alle migranten wordt voldaan door middel van uitgebreide wetgeving en beleid.
- Formaliseer en implementeer protocollen en overeenkomsten over de hulp voor slachtoffers van mensenhandel. Onder meer voor hun vrijwillige terugkeer en re-integratie in hun land van herkomst.
- Ontwikkel opvangcentra voor vrouwelijke, mannelijke en kindslachtoffers van mensenhandel, met de nadruk op slachtoffergerichte hulp.
- Bied uitgebreide beschermingsmaatregelen om slachtoffers van mensenhandel aan te moedigen deel te nemen aan gerechtelijke processen,

MIGRATIEMANAGEMENT IN SITUATIES VAN NOODGEVALLEN EN RAMPEN

Dit hoofdstuk biedt een overzicht van de verschillende instellingen, wetten, voorschriften en nationale plannen die op Curaçao bestaan voor het beheer van noodsituaties en rampen. Hierin wordt de nadruk gelegd op de mechanismen waarin het migratievraagstuk is verwerkt.

De Directie Risicobeheersing en Rampenbeleid (DRR), opgericht door het ministerie van Algemene Zaken in 2014, is verantwoordelijk voor effectief risicomanagement bij rampen op Curaçao, zoals bepaald in de *Landsverordening Rampenbestrijding* (A.B. 2002, no. 46; P.B. 2015, no. 51).⁶⁸ De Rampenbestrijdingsorganisatie valt onder de Directie Risicomanagement en Rampenbestrijding en bestaat uit negen Emergency Support Functions (ESF's) — verschillende overheids- en niet-gouvernementele organisaties die samenwerken om noodsituaties en rampen te beperken.⁶⁹ Curaçao's *Nationaal Rampenplan* (A.B. 2008, no. 107; A.B. 2010, no. 40) biedt een kader voor overeenkomsten tussen de ESF's en voor het beheer van grootschalige noodsituaties en rampen.⁷⁰ Ook worden de behoeften van migranten in verschillende interne documenten erkent. Bovendien is volgens de DRR een specifiek noodplan opgesteld om situaties met betrekking tot massamigratie aan te pakken.

In 2017 heeft de DRR, met ondersteuning van het Lectoraat Crisisbeheersing van het Instituut fysieke veiligheid in Nederland, het *Risicoprofiel 2017-2022 van Curaçao* ontwikkeld om gebieden die gevoelig zijn voor rampen in kaart te brengen. Ook informeert het risicoprofiel de rampenparaatheid en respons en geeft het richting aan de ontwikkeling van een nationaal rampenrisicomanagementplan.⁷¹ Van de 35 geïdentificeerde risico's bevat het document een grote toestroom van migranten van de Bolivariaanse Republiek Venezuela naar Curaçao, met name in onregelmatige status, als een potentieel risico voor de sociale omgeving van het eiland.⁷² Regeringsvertegenwoordigers uitten hun bezorgdheid over deze grote migratiestroom en het document wijst op de noodzaak om de risicoperceptie van het publiek op te nemen in noodcommunicatie en -beleid. Tot op heden moet Curaçao echter nog beleidsdocumenten uitvoeren die bepalingen bevatten om irreguliere migratie tegen te gaan of specifieke bepalingen voor de bescherming van migranten, met inbegrip van migranten met een irreguliere status, in noodsituaties en rampen.

In 2019 heeft Curaçao de *Antigua and Barbuda Declaration on School Safety* (Verklaring van Antigua en Barbuda over schoolveiligheid) aangenomen. Hierin wordt toegezegd de weerbaarheid van de onderwijssector in het Caribisch gebied op te bouwen volgens de volgende drie pijlers van de *Comprehensive School Safety Framework* (Uitgebreid kader voor schoolveiligheid): 1) veilige leerfaciliteiten; 2) rampenbestrijding op school; en 3) rampenrisico-educatie en weerbaarheidseducatie. Dit kader was echter niet specifiek ontworpen om onderscheid te maken tussen migranten- en niet-migrantenkinderen en omvat alle kinderen. Verder ondersteunt de DRR het ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Cultuur en Sport bij de algehele bescherming van kinderen, ook bij rampen. De DRR benadrukt de noodzaak voor het ministerie om beleid te ontwikkelen met betrekking tot schoolveiligheid voor alle kinderen, inclusief migranten.

Naar aanleiding van het coronavirus (COVID-19) pandemie hebben IOM Curaçao en partners onderdak, voedsel, non-foodartikelen, zoals hygiënekits en ondersteuning van het levensonderhoud geïdentificeerd als prioritaire behoeften voor migranten.⁷³ Tussen april en juni 2020 steunde IOM 236 migranten met gezondheidszorg, 12 met psychosociale zorg, 10 met non-foodartikelen, 35 met onderdak en 549 met op contant geld gebaseerde interventies. In totaal kregen 41 migrantenkinderen schoolkits met de heropening van scholen na de COVID-19-lockdown begin september.⁷⁴ Ook voerde de overheid van Curaçao en het Rode Kruis een distributiecampaagne, gefinancierd door overheid van Nederland, die voedsel-e-vouchers aan migranten verstrekke.⁷⁵ Bovendien heeft de gezondheids-ngo voor irreguliere migrantenpopulaties, Salú Pa Tur, in samenwerking met de overheid van Curaçao videoboodschappen gemaakt in verschillende talen, waaronder Spaans, met informatie over het vaccinatieprogramma van Curaçao voor deze migrantengroep om zich te registreren bij de stichting om zich vervolgens te laten vaccineren. De berichten werden verspreid via de sociale mediakanalen, WhatsApp-groepen van Salú Pa Tur en andere organisaties die met deze groep werken.⁷⁶

68 Overheid van Curaçao, 2021.

69 De 9 ESF's zijn: ESF1: Water en Energie, ESF2, Telecommunicatie, ESF3 Openbare Werken, ESF4 Redding en Veiligheid (brandweerlieden), ESF5 Openbare Orde (politie), ESF6 Gezondheidszorg (ambulance), ESF7 Maatschappelijke Zorg (opvangcentra), ESF8 Communicatie en ESF9 Overheidsaangelegenheden. Zie voor meer informatie: <https://www.kalamidat.cw/en/disaster-management-organization/>.

70 Overheid van Curaçao, 2021.

71 Overheid van Curaçao, 2017.

72 Ibid.

73 RV4, 2021.

74 IOM, 2020.

75 RV4, 2021.

76 Caribisch Netwerk, 2021.

IOM streeft ernaar om staten te ondersteunen de veiligheid van migranten voor, tijdens en na crises te waarborgen en de meest kwetsbare mobiele bevolkingsgroepen te helpen en beschermen. Het *operationeel kader voor migratiecrisis* (*Migration Crisis Operational Framework* of MCOF), dat in 2012 is aangenomen, is een operationeel en instellingsbreed instrument ter verbetering en systematisering van de manier waarop IOM haar lidstaten ondersteunt om zich beter voor te bereiden op en te reageren op migratiecrises. Het in 2014 gelanceerde Migrants in Countries in Crisis (MICIC) initiatief biedt richtlijnen en ondersteuning om ervoor te zorgen dat migranten worden opgenomen in crisisparaatheid, noodhulp en postcrisisactie. Beide kaders zijn vrijwillig voor staten en zijn bedoeld om deze kwesties aan te pakken, terwijl staten hun beleid, dat is geïnspireerd op de IOM en andere internationale kaders zoals het Sendai-kader, herzien. Curaçao neemt als onderdeel van de geassocieerde leden in het Caribisch gebied deel aan de implementatie van het Sendai-kader waar migranten en ontheemden worden erkend en beschermd.⁷⁷

Op het gebied van gegevensverzameling wordt informatie over natuurlijke gevaren verzameld via de Meteorologische Dienst Curacao van het ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning. De Meteorologische Dienst Curacao heeft een waarschuwingssysteem voor vroegtijdige waarschuwing geïmplementeerd dat is gewijd aan natuurlijke gevaren, zoals tsunami-activiteiten in het Caribisch gebied. Het systeem is gekoppeld aan de lokale gemeenschap en andere Caribische eilanden binnen het Koninkrijk der Nederlanden. Eén van de ESFs van de DRR omvat een communicatiefunctie die ook een systeem voor vroegtijdige waarschuwing beheert om in noodsituaties en rampen aan het publiek te communiceren. Dit systeem bestaat uit een applicatie gewijd aan noodsituaties en rampen op Curaçao, een speciaal noodradiostation en sociale media. Daarnaast heeft de overheid van Curaçao brochures ontwikkeld om personen op het eiland voor te bereiden op natuurlijke gevaren. Informatie wordt in het Nederlands, Engels en de lokale Papiamentu-taal verspreid en specifieke informatie is beschikbaar gesteld in de Spaanse taal om Spaanssprekende migranten te bereiken.

De Meteorologische Dienst Curacao heeft de verantwoordelijkheid om overheidsinstanties binnen het Caribisch deel van het Koninkrijk der Nederlanden te adviseren over de risico's van natuurrampen, effecten van klimaatverandering en mogelijke mitigerende.⁷⁸ Curaçao is een van de 68 landen dat zich inzet voor het *Sendai Framework Disaster Risk Reduction* (SFDRR) om nationale maatregelen te nemen op het gebied van rampenrisicoreductie en klimaatveranderingsbeperking. In het *National Report for Curaçao for The Third International Conference on Small Island Developing States van 2014* heeft het ministerie van Volksgezondheid, Milieu en Natuur 14 gebieden aangewezen om milieu-, sociale en economische uitdagingen op het eiland aan te pakken. Migratiebewegingen in verband met veranderingen in het milieu worden echter niet genoemd.⁷⁹

⁷⁷ ACS, 2015.

⁷⁸ Overheid van Curaçao, 2021.

⁷⁹ Overheid van Curaçao, 2014.

MIGRATIEMANAGEMENT IN SITUATIES VAN NOODGEVALLEN EN RAMPEN

Nood- en risicobeheer

- De Directie Risicomanagement en Rampenbeleid is belast met het waarborgen van alle fasen van rampenrisicomanagement op Curaçao zoals bepaald in de *Landsverordening Rampenbestrijding*.
- De Directie Risicomanagement en Rampenbeleid erkent de behoeftens van migranten in verschillende interne documenten.

COVID-19 noodrespons

- IOM ondersteunde migranten tijdens de COVID-19-pandemie met gezondheids- en psychosociale zorg, voedsel, non-foodartikelen, op contant geld gebaseerde interventies en schoolkits.
- Het Rode Kruis heeft met steun van de overheid van Curaçao voedsel-e-vouchers verstrekt aan migranten.
- Salú Pa Tur heeft in samenwerking met de overheid van Curaçao videoboodschappen gemaakt in verschillende talen met informatie voor migranten met een irreguliere status om zich te registreren bij de gezondheidsstichting om zich vervolgens te laten vaccineren.

OPNAME VAN HET MIGRATIEPERSPECTIEF IN PLANNEN EN PROTOCOLLEN

Mechanisme om het migratieperspectief op te nemen	X	Migratieperspectief is niet opgenomen in nationaal rampenplan Curaçao
Nationaal risico- en rampenbeheer	✓	Nationaal Rampenplan Curaçao
Systeem voor vroegtijdige waarschuwing	✓	Informatie wordt verspreid in het Nederlands, Engels en Papiamentú
Veranderingen in het milieu	X	Migratiebewegingen worden niet meegenomen in het National Report for Curaçao for The Third International Conference on Small Island Developing States rapport

RELEVANTE INTERNATIONALE VERDRAGEN

Verdrag	Jaar van ratificatie	
Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering	X	
Overeenkomst van Parijs inzake klimaatverandering	X	
Verdrag van Tampere inzake de levering van telecommunicatievoorzieningen voor rampenmitigatie en noodhulpoperaties	✓	2001
Protocol van Kyoto bij het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering	X	

Systemen voor vroegtijdige waarschuwing

- De systemen voor vroegtijdige waarschuwing van Curaçao omvatten de Nederlandse, Engelse en Papiamentú talen.
- Informatie wordt onder het publiek verspreid via kranten, sociale media, radio en uitzending en een applicatie gewijd aan noodsituaties en rampen.
- Specifieke informatie beschikbaar gesteld in de Spaanse taal om Spaanssprekende migranten te bereiken.

Milieubeleid en -strategie

- De afdeling Metrologie adviseert overheden binnen het Koninkrijk der Nederlanden over het risico van natuurlijke gevaren, effecten van klimaatverandering en mogelijke mitigerende maatregelen.
- Curaçao is één van de 68 landen dat zich inzet voor het *Sendai Framework Disaster Risk Reduction*.
- In het *Nationaal Rapport 2014 voor Curaçao voor de derde Internationale Conferentie over kleine eilandontwikkelingslanden* wordt geen melding gemaakt van migratiebewegingen in verband met veranderingen in het milieu.

BELANGRIJKSTE BEHOEFTE VASTGESTELD DOOR DE OVERHEID

- Creëer en implementeer een rampenrisicobeleid met betrekking tot schoolveiligheid voor alle kinderen, inclusief migranten.
- Neem de risicoperceptie op in noodcommunicatie en -beleid van de lokale bevolking omtrent de invloed van Venezolaanse migranten op de sociale omgeving van het eiland en de potentiële noodsituatie gerelateerd aan migratie.

BELANGRIJKSTE BEHOEFTE VASTGESTELD DOOR IOM

- Overweeg om het *Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering*, de *Overeenkomst van Parijs inzake klimaatverandering* en het *Kyoto Protocol bij het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering* te ratificeren.
- Ontwikkel en implementeer een nationaal rampenrisicobeheersplan met specifieke bepalingen voor langdurige ontheemding en maatregelen om effectief tegemoet te komen aan de behoeften van migranten in omstandigheden van kwetsbaarheid en in tijden van noodsituaties en natuurlijke gevaren.
- Overweeg het operationele kader voor de *IOM Migration Crisis Operational Framework* en de *IOM Migrants in Countries in Crisis* te integreren in nationaal beleid en strategieën.
- Breid de systemen voor vroegtijdige waarschuwing uit met berichten in andere talen die door migrantengroepen worden gesproken, zoals Spaans.
- Definiëer en monitor interventies die gericht zijn op het aanpakken van de negatieve effecten van milieuveranderingen als aanjagers van gedwongen migratie.

Dit hoofdstuk schetst het nationale gezondheidszorgsysteem op Curaçao en hoe migranten worden geïntegreerd in de verstrekking van gezondheidsdiensten.

Het ministerie van Volksgezondheid, Milieu en Natuur (Ministerio di Salú, Medioambiente i Naturalesa) is verantwoordelijk voor het bestuur en de beleidsontwikkeling van het zorgstelsel op Curaçao. Het eiland biedt primaire en secundaire gezondheidsdiensten in het land, evenals sommige tertiaire zorg, zoals zorg voor langdurige ziekten en handicaps. Andere tertiaire zorg moet buiten het land worden verkregen. Curaçao heeft twee algemene ziekenhuizen, een psychiatrisch ziekenhuis, een dialysecentrum en verschillende medische centra. Het Curaçao Medisch Centrum is het grootste ziekenhuis van Curaçao met een uitgebreide spoedeisende hulp en de enige intensive care unit op het eiland.¹⁰¹ De volgende overheidsinstellingen en ngo's voorzien verschillende gezondheidsbehoeften van migranten: a) de afdeling Jeugdgezondheidszorg (Departamentu di Salú Hubenil of DSH), met betrekking tot de gezondheidszorg voor migrantenkinderen en -jongeren; b) de Fundashon Famia Plania, gericht op onder meer reproductieve planning en de gezondheid van sekswerkers op Curaçao en voor wie migrantenvrouwen een belangrijke doelgroep zijn; en c) De ngo Fundashon Salú Pa Tur, opgericht in 2019, als reactie op het gebrek aan gezondheidsbeleid voor migranten met een irreguliere status.

Het gezondheidszorgsysteem van Curaçao is niet in één systeem georganiseerd en de meeste gezondheidsgegevens zijn verspreid over verschillende gezondheidsinstellingen.¹⁰² Het Volksgezondheid Instituut Curaçao (VIC) is een onafhankelijk onderzoeksinstituut van het ministerie van Volksgezondheid, Milieu en Natuur. Het verzamelt gegevens over gezondheid en het gezondheidssysteem van Curaçao en verstrekt informatie aan de overheid en de gezondheidssector om de ontwikkeling van gezondheidsbeleid te informeren.¹⁰³ Het VIC verzamelt gegevens over de gezondheidstoestand van de bevolking van 18 jaar en ouder

om de vier jaar via de Nationale Gezondheidsenquête; deze gegevens worden echter alleen onderverdeeld naar geslacht, leeftijd en financiële status, en niet naar nationaliteit of geboorteland. Desalniettemin worden gegevens over de gezondheidsperceptie van de bevolking, uitgesplitst naar geboorteland, om de tien jaar verzameld via de nationale volkstelling en geven zo enige informatie over de gezondheid van migranten. In een migratieonderzoek van het ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn in 2014 werden 306 migranten uit het Caribisch gebied gevraagd naar hun gezondheid, en van deze groep gaf 15 procent aan gezondheidsproblemen te hebben zoals chronische ziekte en depressie.¹⁰⁴ In de afgelopen jaren zijn migranten met gezondheidsbehoeften, met name Venezolanen en migranten met een irreguliere status, aanzienlijk toegenomen. Als gevolg van COVID-19 hebben partners van het Response for Venezuela (RV4) platform in november 2020, 532 Venezolaanse migranten met gezondheidsbehoeften geholpen.¹⁰⁵ Volgens belangrijke ambtenaren van het ministerie van Volksgezondheid, Milieu en Natuur is het nodig om gegevens te verzamelen over het gezondheidsprofiel van migranten en hun behoeften, en om een gecentraliseerd gegevenssysteem op te zetten dat het mogelijk maakt om gegevens te delen tussen instellingen die betrokken zijn bij de gezondheidszorg op het eiland.

De totale uitgaven bestond in 2014 uit overheidsmiddelen (88,5 procent), particuliere gezondheidszorg (11,3 procent) en out-of-pocket uitgaven (0,3 procent).¹⁰⁶ De overheid besteedde 12,9 procent van het bbp aan gezondheid,¹⁰⁷ wat in 2016 is dat gestegen naar 13,2 procent.¹⁰⁸ De Sociale Verzekeringsbank (SVB) is het uitvoeringsorgaan van de *Landsverordening Basisverzekeringen*, die de Basisverzekering (BVZ) op Curaçao verzorgt.¹⁰⁹ Personen die als vaste verblijfplaats zijn ingeschreven bij de Bevolkingsregister en Verkiezingen (Kranshi), gevestigd in het ministerie van Algemene Zaken, hebben recht op een zorgverzekering via de BVZ. De premie voor de BVZ wordt betaald via de inkomstenbelasting. Dit wordt zowel door de werkgever als door de werknemer betaald. Migrantenvrouwen met een vergunning en migranten met een irreguliere status hebben alleen toegang tot gezondheidsdiensten op Curaçao via een particuliere verzekering.¹¹⁰ <iganten in kwetsbare posities, waaronder

101 Curaçao Tourist Board, 2021.

102 UNICEF, 2013.

103 Overheid van Curaçao, 2021.

104 Overheid van Curaçao, 2014.

105 R4V, 2020.

106 Ibid.

107 Overheid van Curaçao, 2017.

108 Overheid van Curaçao, 2018.

109 SVB, 2019.

110 Ibid.

migranten met een irreguliere status, zwangere vrouwen, migrantenkinderen en slachtoffers van mensenhandel, kunnen echter toegang krijgen tot gezondheidszorg via diensten van Fundashon Salú Pa Tur.

In 2015 ondertekenden de overheden van Nederland, Curaçao, Aruba en Sint Maarten een overeenkomst voor samenwerking bij de implementatie en handhaving van de Internationale Gezondheidsvoorschriften (International Health Regulations of IHR). De onderlinge regeling creëert een partnerschap, in netwerkvorm, tussen de openbare gezondheidsdiensten van de landen Aruba, Curaçao, Sint Maarten en Nederland, waaronder de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Het Centrum Infectieziektebestrijding van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) treedt op als coördinerend bureau van het opgerichte netwerk van IHR-deskundigen. Volgens belangrijke functionarissen van het ministerie van Volksgezondheid, Milieu en Natuur hebben zorgverleners geen training gekregen in het verlenen van diensten die inspelen op de behoeften van migranten of op migratiegezondheidskwesties. Om deze reden hebben ze dit als een behoefte aangemerkt. Bovendien bieden gezondheidscentra op Curaçao geen gekwalificeerde vertaaldiensten aan. Hierdoor komen migranten die de Papiamentú, Nederlandse en Engelse taal niet begrijpen in een kwetsbare positie te verkeren. Vanwege de COVID-19-pandemie voerde de overheid van Curaçao gezondheidscampagnes uit met een focus op migrantenpopulaties in de Engelse, Chinese, Haïtiaanse Creoolse en Chinese talen. Migrant met een irreguliere status komen in aanmerking voor vaccins die door de overheid worden verstrekt en zullen niet worden geregistreerd of worden uitgezet. Verschillende overheidsfunctionarissen hebben echter een probleem vastgesteld met deze migranten die, ongeacht dit, geen toegang krijgen tot het vaccinatieprogramma uit angst voor uitzetting. Volgens regeringsfunctionarissen moet er meer bewustwordingscampagnes worden gemaakt over deze kwestie.

De Geestelijke Gezondheidszorg Curaçao (GGz Curaçao) is verantwoordelijk voor het waarborgen van de samenhang in de zorgverlening van een aantal instellingen op het gebied van geestelijke gezondheidszorg. De GGz Curaçao beheert en ondersteunt onder meer de General Psychiatric Hospital Foundation (Klínika Capriles), het Foundation Center for Child and Youth Psychiatry (Yudaboyu) en de Smile Foundation (Fundashon Sonrisa) voor opvang. Vereisten voor de opname van patiënten, inclusief migranten, in het psychiatrisch ziekenhuis zijn onder meer een professionele psychiatrische diagnose, een geldig verzekeringscertificaat of een garantieverklaring ter dekking van de opnameperiode en de minimumleeftijd van 16 jaar. Andere niet-gouvernementelijke instellingen die voorzien in de geestelijke gezondheidsbehoeften van migranten zijn: a) de ngo SKUCHAMI; b) Fundashon Salú Pa Tur, door een vrijwillige psychiater die migrantenpatiënten met een irreguliere status ziet die doorverwezen worden door artsen wanneer zij vermoeden dat een patiënt mogelijk psychiatrische zorg nodig heeft; en c) IOM Curaçao via de ngo Unidat di Bario, dat werkt met een vast rooster voor psychologen.

TOEGANG VAN MIGRANTEN TOT GEZONDHEIDSZORG

Toegang tot eerstelijnszorg		Via de basisverzekering voor bewoners
Toegang tot secundaire zorg		Via de basisverzekering voor bewoners
Toegang tot psychosociale zorg		Via de basisverzekering voor bewoners
Toegang tot profylaxebehandeling na blootstelling		Gegevens niet beschikbaar
Toegang tot het nationale plan ter bestrijding van hiv/aids		
Toegang tot vertaaldiensten		

RELEVANTE INTERNATIONALE VERDRAGEN

Verdrag		Jaar van ratificatie
Statuut van de Wereldgezondheidsorganisatie		1977
Internationale gezondheidsverordening (IHR)		
Resolutie over de gezondheid van migranten (WHA 61.17)		
Internationaal Verdrag inzake de rechten van het kind		1995
Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen		1991
Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten		1978

Migranten vormen een groot deel van de mensen die op Curaçao met hiv leven. Zoals gemeld in het HIV Monitoring Report 2020, zijn er 1.274 hiv-positieve personen geregistreerd door de Stichting HIV Monitoring in het algemeen ziekenhuis van Curaçao. Uit deze groep kwam 72 procent van de Nederlands-Caribische eilanden, gevolgd door 7 procent uit Haïti, 7 procent uit de Dominicaanse Republiek, 2 procent uit Nederland en 7 procent uit andere landen.¹¹¹ Curaçao heeft echter geen nationaal plan om hiv/aids te bestrijden. Ambtenaren van het ministerie van Volksgezondheid, Milieu en Natuur hebben verklaard dat er geen preventieve behandelingskits na blootstelling zijn voor personen in geval van seksueel misbruik. Migranten met een geldige sociale verzekeringskaart hebben toegang tot hiv-behandeling. Wat andere infectieziekten op Curaçao betreft, bevat de nationale bijstandsstrategie om infectieziekten te bestrijden geen bepalingen voor malaria of tuberculose.

MIGRATIE EN GEZONDHEID

Gezondheidszorgsysteem

- Curaçao heeft twee algemene ziekenhuizen, een psychiatrisch ziekenhuis, een dialyse en verschillende medische centra die primaire, secundaire en enige tertiaire zorg bieden.
- De afdeling Jeugdgezondheidszorg zorgt voor, onder andere, de gezondheid van migrantenkinderen en jongeren.
- De Fundashon Famia Plania richtte zich op reproductieve gezondheid van sekswerkers van onder andere migrantenvrouwen.
- In 2019 werd de Fundashon Salú Pa Tur opgericht om gezondheidszorg te verlenen aan migranten met een irreguliere status.
- De Basisverzekering biedt gratis eerstelijnsgezondheidszorg. De verzekering is echter alleen toegankelijk voor migranten met een verblijfsvergunning.

Protocollen en richtlijnen

- Er is geen specifiek protocol met betrekking tot gezondheidsscreening en doorverwijzingen voor migranten.
- Naar aanleiding van de COVID-19-gezondheids crisis kregen migranten, ongeacht hun status, toegang tot COVID-19-tests en aanverwante behandelingen, en konden migranten met een irreguliere status zich laten vaccineren bij het Fundashon Salú Pa Tur.

111 Stichting HIV Monitoring, 2020.

Opleiding

- Beroepsbeoefenaren in de gezondheidszorg hebben geen formele opleiding kregen over de belangrijkste gezondheidsbehoeften van migranten.

Geestelijke gezondheidszorg

- De Curaçao Mental Health Care Foundation is verantwoordelijk voor het waarborgen van de samenhang in de zorgverlening van een aantal instellingen op het gebied van geestelijke gezondheidszorg.
- Er zijn geen specifieke protocollen met betrekking tot geestelijke gezondheidszorg voor migranten vastgesteld.
- De ngo SKUCHAMI biedt geestelijke gezondheidssteuning aan migranten.
- IOM Curaçao biedt geestelijke gezondheidssteuning aan migranten via de Unidat di Barrio, die werken met een vast rooster voor psychologen.
- De Fundashon Salú Pa Tur omvat een vrijwillige psychiater die migrantenpatiënten met een onregelmatige status ziet die door artsen worden doorverwezen.

Gegevensverzameling

- Het Instituut Volksgezondheid Curaçao verzamelt gegevens over gezondheid en het zorgstelsel van Curaçao.
- De Stichting HIV Monitoring verzamelt gegevens over personen die leven met hiv en deze gegevens kunnen worden uitgesplitst naar nationaliteit en geboorteland.
- De meeste gezondheidsgegevens zijn verspreid over verschillende gezondheidsinstellingen.
- Er worden geen gegevens verzameld om de toegang van migranten tot het volksgezondheidssysteem te bepalen.

BELANGRIJKSTE BEHOEFTE VASTGESTELD DOOR DE OVERHEID

- Stel een gecentraliseerd mechanisme in voor het systematisch verzamelen van gegevens over de gezondheidsstatus, de behoeften van migranten en hun toegang tot gezondheidsdiensten die toegankelijk zijn voor gezondheidsinstellingen.
- Leidt gezondheidsfunctionarissen op over gezondheidskwetsbaarheden van migranten en hun specifieke behoeften aan toegang tot de gezondheidszorg.

BELANGRIJKSTE BEHOEFTE DIE DOOR IOM EN ANDERE VN-AGENTSCHAPPEN ZIJN VASTGESTELD

- Neem migranten gerelateerde kwesties zoals toegang tot gezondheid op in nationale gezondheidsplannen.
- Implementeer bepalingen in wetgeving of protocollen die specifiek de gezondheidsbehoeften van migrantenpopulaties verduidelijken en aanpakken.
- Overweeg om migranten met een vergunning op te nemen in de basisverzekering.
- Biedt formele toegang tot vertaaldiensten aan migranten die de Papiamentú, Engelse of Nederlandse taal niet spreken.
- Ontwikkel en implementeer een plan over de geestelijke gezondheid en psychosociale ondersteuning voor migranten, met inbegrip van daaropvolgende protocollen en formele verwijzingsmechanismen.
- Ontwikkel en voer een nationaal strategisch plan voor hiv/aids uit. Neem ook bepalingen op voor migranten met hiv/aids.

ARBEIDSMIGRATIE EN MENSELIJKE ONTWIKKELING

Dit hoofdstuk is onderverdeeld in twee subsecties: a) arbeidsmigratie, die in het kort een panoramisch beeld geeft van arbeidsmigratie in het land, evenals de relevante systemen om het beheer van arbeidsmigratie te beheren; en b) menselijke ontwikkeling, waarin wordt beschreven in hoeverre het migratieperspectief is geïntegreerd in het nationale ontwikkelingsbeleid, welke strategieën er bestaan die de diaspora integreren in de sociaaleconomische ontwikkeling van het land en hoe geldovermakingen bijdragen aan de lokale ontwikkeling en aan migrantengezinnen.

ARBEIDSMIGRATIE

Curaçao had in 2019 met 14,1 procent het grootste werkloosheidspercentage van het Caribisch deel van het Koninkrijk der Nederlanden. Dit is vergeleken met het gemiddelde percentage 6,3 van de lidstaten van de Organisatie voor Economische Co-operatie en ontwikkeling (Organisation for Economic Co-Operation and Development of OECD), waaronder andere Caribische eilanden.¹¹² Desondanks, hoewel Curaçao kampt met hoge werkloosheidscijfers, blijft het eiland aantrekkelijk voor migranten uit de regio vanwege de betere kansen die de arbeidsmarkt van het eiland te bieden heeft in vergelijking met hun land van herkomst.¹¹³ Volgens een migratieonderzoek uit 2014, uitgevoerd door het ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn (Ministerio di Desaroyo Sosial, Labour i Bienestar of SOAW), waren de meest voorkomende arbeidsposities onder migranten huishoudelijk personeel, voor 71,6 per cent bezet door migranten, gevolgd door strijdkrachten met 70,5 procent, winkeliers met 67,1 procent, managers in de detail- en groothandel met 61,6 procent en tuin- en tuinbouwarbeiders met 61,2 procent. De meeste arbeidsmigranten kwamen uit Colombia, de Dominicaanse Republiek, Haïti, Jamaica en de Bolivariaanse Republiek Venezuela.¹¹⁴ Begin september 2020 nam Curaçao deel aan de workshop en training Integratie van Venezolaanse Migranten in Caribische Arbeidsmarkten van IOM in samenwerking met andere partners van het Response for Venezuelans (R4V) Program, en met deelname van de United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR) en de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO). Deze workshop en training bracht manieren aan het licht om deze migranten positief op de arbeidsmarkt te integreren.¹¹⁵ Verder heeft ministerie van

Justitie (Ministerio di Hustisia) in maart 2021 het Verantwoordelijke Integratiebeleid opgezet dat migranten die vóór 13 maart 2020 Curaçao op wettelijke basis zijn binnengekomen en momenteel in een irreguliere status verblijven, de mogelijkheid biedt om hun legaal verblijf gelijk te regelen, waaronder verblijf met een arbeidsdoel.

Het SOAW is belast met de *Landsverordening arbeid vreemdelingen* (PB. 2001, no. 82) waarin de bepalingen betreffende de tewerkstelling van migranten zijn vastgelegd. Volgens de wet zijn werkvergunningen uitsluitend gekoppeld aan een werkgever. Om een buitenlandse werknemer in dienst te nemen moet de werkgever een werkvergunning aanvragen wanneer de werknemer in het buitenland is.¹¹⁶ Het ministerie behandelt werkvergunningen van buitenlanders voor de publieke en private sector die alleen worden afgegeven wanneer lokale werknemers niet in staat zijn om de arbeidskloof van het eiland op te vullen. Het in dienst nemen van vreemdelingen zonder geldige werkvergunning is volgens de wet verboden. Werkgevers die deze bepaling overtreden, worden gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie maanden of geldboete van ANG 100.000/USD 45.775.¹¹⁷ In tegenstelling tot mensen van andere nationaliteiten kunnen Amerikanen en Nederlanders, die niet op Curaçao geboren zijn of een vast verblijf hebben, maximaal zes maanden op het eiland verblijven terwijl ze op zoek gaan naar werk en verblijfsmogelijkheden. Wanneer deze migranten besluiten op het eiland te blijven en te werken, moeten zij Toelating van Rechtswege aanvragen bij de Toelatingsorganisatie (TO), gevestigd in het ministerie van Justitie (Ministerio di Hustisia). Voor de afhandeling van dit proces wordt vier maanden aangehouden. In praktijk worden verzoekschriften met betrekking tot een verklaring van Toelating van Rechtswege echter binnen twee weken of minder afgehandeld. De toelating via dit proces staat echter niet toe om een nieuw bedrijf op het eiland te vestigen. Hiervoor hebben zij een extra vergunningen nodig, zoals een bedrijfs- of directeursvergunning. Afhankelijk van de bedrijfsstructuur en de duur van het verblijf kunnen verschillende regels worden toegepast.

In 2014 heeft de regering van Curaçao het Curaçao Investor Permit Program opgezet, beheerd door het Toelatingsorganisatie onder het ministerie van Justitie, om de investeringen op Curaçao, te faciliteren zoals de aankoop van onroerend goed of bedrijfsinvesteringen, die naar verwachting zullen bijdragen aan de economie van het eiland. Daarnaast biedt de Investor

112 CBS Nederland, 2019.

113 Overheid van Curaçao, 2014.

114 Ibid.

115 IOM, 2020.

116 Overheid van Curaçao, 2001.

117 Ibid.

Permit vreemdelingen een verblijfsvergunning van minimaal drie jaar, met mogelijkheid tot verlenging, tegen een investering van minimaal ANG 502.985/ USD 281.000 in onroerend goed of zakelijke onderneming.¹¹⁸ Buitenlandse investeerders kunnen na vijf jaar hun verblijfsvergunning verlengen als de omstandigheden van de investeringen ongewijzigd blijven.¹¹⁹ Verder kunnen investeerders, indien zij niet in conflict zijn geweest met de Curaçaose wet, naturalisatie aanvragen.¹²⁰ Bovendien kunnen vreemdelingen die vijf jaar legaal op het eiland hebben gewoond en een bedrijf willen starten, een bedrijfsvergunning en een directeursvergunning aanvragen bij het ministerie van Economische Ontwikkeling. In 2014 waren Haïtiaanse en Chinese migranten de migrantengroepen die het vaakst een vergunning hadden aangevraagd na vijf jaar verblijf. Vrouwelijke migranten uit de Colombia en de Dominicaanse Republiek waren vaak werkzaam in de schoonheidsindustrie en Venezolaanse migranten waren vaak betrokken bij sectors gerelateerd aan investeringen, informatietechnologie en contractwerk.¹²¹ Curaçao heeft echter geen nationale beoordeling voor het monitoren van het binnenlandse arbeidsaanbod en de effecten van uitgaande migranten op de binnenlandse arbeidsmarkt of een tekort aan beroepen. Daarom hebben belangrijke functionarissen van het ministerie van Economische Ontwikkeling en de Sociaal Economische Raad (SER) op Curaçao de noodzaak uitgesproken voor financiële middelen en personeel om een arbeidsmarktanalyse uit te voeren en de arbeidssectoren die arbeidsbemiddeling nodig hebben, waaronder buitenlandse werknemers, nauwkeurig te identificeren. Om dit te bereiken zal de *Landsverordening arbeid vreemdelingen* moeten worden herzien en aangepast, evenals de rollen van overheidsinstellingen die moeten worden gedefinieerd. Specifieke sectoren waarop Curaçao zich zou moeten richten, zijn onder meer de sectoren toerisme, bouw, productie en creatieve industrie. Dit is ook essentieel omdat het ministerie van Economische Ontwikkeling in samenwerking met het SOAW een traject zal uitvoeren om werklozen of personen die hun baan zijn kwijtgeraakt door de COVID-19-pandemie te ondersteunen met opfriscursussen. Daarom zal een beoordeling of arbeidsmarktanalyse een nuttig instrument zijn om als basisindicatie in de respectieve sleutelsectoren te beschikken.

In 2013 waren er meer dan 20 vakbonden die verbonden waren met internationale vakbondsplatforms en migranten kunnen zich bij hen aansluiten.¹²² De Sentral General Di Trahadónan di Korsou (SGTK) is een vakbond die zich inzet voor migranten, waaronder migranten met een irreguliere status, en zich richt op discriminatie van arbeidsmigrant.¹²³ Daarnaast is SGTK van mening dat alle buitenlandse werknemers moeten worden geregulariseerd zodat zij kunnen bijdragen aan de gezondheid, het leven en de ongevallenverzekering. Ook zouden buitenlandse werknemers betaald moeten worden volgens het minimumloon.¹²⁴ Verder zijn er momenteel 27 uitzendbureaus op het eiland.¹²⁵ Alle uitzendbureaus op het eiland moeten een vergunning hebben, van het Bestuurscollege, dat vergunningen verleent en de agentschappen reguleert. Volgens de wet

118 Curaçao Investment & Export Promoting Agency, 2019.

119 Overheid van Curaçao, 2021.

120 Dutch Caribbean Securities Exchange, 2020.

121 Overheid van Curaçao, 2014.

122 Transparency International, 2013.

123 CBS, 2006.

124 Ibid.

125 Yellow Pages Curaçao, z.d.

TOEGANG VAN MIGRANTEN TOT DE ARBEIDSMARKT

Toegang tot werk in de particuliere sector	✓	Dezelfde toegang als onderdanen met een werkvergunning
Toegang tot werk in de publieke sector	✓	Dezelfde toegang als onderdanen met een werkvergunning
Mogelijkheid tot zelfstandig ondernemerschap	✓	Dezelfde toegang als onderdanen met een zakelijke vergunning
Tekort beroepenlijst	✗	
Gegevensverzameling over migranten die toegang hebben tot de arbeidsmarkt	✗	
Toegang tot het socialezekerheidsstelsel	—	Dezelfde toegang als onderdanen met een verblijfsvergunning

RELEVANTE INTERNATIONALE VERDRAGEN

Verdrag		Jaar van ratificatie
Internationaal Verdrag inzake de rechten van het kind	✓	1995
IAO-Verdrag inzake beroepsziekten (nr. 18)	✗	
IAO-Verdrag inzake migrerende werknemers (herzien, nr. 97)	✓	1952
Aanvullende bepalingen van het IAO-Verdrag inzake migrerende werknemers (nr.143)	✗	
Verdrag inzake huishoudelijk personeel (nr. 189)	✗	
Internationaal Verdrag inzake de bescherming van de rechten van alle migrerende werknemers en hun gezinsleden	✗	

kunnen uitzendbureaus worden gestraft als ze uitzendkrachten zonder vergunning inhuren. Volgens het *Burgerlijk Wetboek* wordt een arbeidsovereenkomst tussen het uitzendbureau en de uitzendkracht uitgevoerd wanneer de werknemer voor het eerst wordt ingehuurd. Dit betekent dat de uitzendkracht vanaf dat moment een salaris moet ontvangen en het uitzendbureau formeel gezag heeft over de uitzendkracht.¹²⁶

Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) op Curaçao verzamelt gegevens via de jaarlijkse Arbeidskrachtenenquête (Labour Force Survey) naar de beroepsbevolking van het eiland onderverdeeld in leeftijd, maar niet naar nationaliteit of geboorteland.¹²⁷ Daarnaast verzamelt de overheid op dit moment ook geen informatie over migranten met een irreguliere status die toegang hebben tot de arbeidsmarkt. Om informatie te kunnen verzamelen over migranten, waaronder de irreguliere bevolking die aan de markt deelneemt, en hoe zij bijdragen aan de arbeidsmarkt van Curaçao, heeft het CBS behoefte aan meer personeelsleden.

Het *Wetboek van Strafrecht* (art. 2:239) criminaliseert arbeidsuitbuiting. Personen worden gestraft met een boete van ANG14.5061/USD 80.822, of krijgen een gevangenisstraf tussen 12 tot 18 jaar, afhankelijk van de omvang van het delict.¹²⁸ Arbeidsmigranten uit omliggende Caribische landen, Zuid-Amerika, China en India worden voornamelijk uitgebuit door dwangarbeid in sectoren zoals de bouw, restaurants en voedseldiensten.¹²⁹

In 2013 is de basisverzekering voor alle inwoners van Curaçao ingevoerd. Personen die geen verblijfsvergunning hebben komen echter niet in aanmerking voor de verzekering.¹³⁰ De ouderen van het eiland zijn voorzien van de Algemene Ouderdomsverzekering (AOV), en deze verzekering is beschikbaar voor alle legale bewoners op het eiland, ongeacht hun arbeidsstatus. De omvang van de verzekeringsuitkeringen hangt echter af van het aantal jaren dat legaal op het eiland wordt doorgebracht voordat men de pensioengerechtigde leeftijd van 65 jaar bereikt.¹³¹ De AOV is een collectief ouderdomspensioen van het Koninkrijk der Nederlanden dat de overdraagbaarheid van socialezekerheidsuitkeringen voor migranten in het buitenland verzekert. Personen die inkomen ontvangen op de Nederlands Caribische eilanden moeten een AOV-premie betalen en personen die op een van deze eilanden hebben gewoond, hebben recht op een AOV-uitkering ongeacht nationaliteit of arbeidsstatus.¹³² In 2020 was het bruto-minimumloon per uur voor personen van 21 jaar of ouder ANG 8,83 ANG/USD 4,92.¹³³

126 CBS, 2006.

127 CBS, z.d.

128 Overheid van Curaçao, 2012.

129 Overheid van de Verenigde Staten van Amerika, 2020.

130 SVB, 2019.

131 SVB, 2019.

132 Overheid van Netherlands, z.d.

133 Celery, 2021.

ARBEIDSMIGRATIE

Arbeidsmigratie

- Het ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn en het ministerie van Economische Ontwikkeling zijn de centrale overheden die verantwoordelijk zijn voor het beheer van de beroepsbevolking op Curaçao.
- Het ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn behandelt aanvragen voor werkvergunningen.
- Het ministerie van Economische Ontwikkeling beheert het Curaçao Investor Permit Program en geeft aanvragen voor bedrijfsvergunningen af.

Gegevensverzameling

- Het Centraal Bureau voor de Statistiek op Curaçao verzamelt gegevens over arbeidsparticipatie, maar niet uitgesplitst naar nationaliteit of geboorteland.
- De overheid verzameld momenteel geen informatie over migranten met een irreguliere status die toegang hebben tot de arbeidsmarkt.

Toegang tot de arbeidsmarkt

- Migranten hebben toegang tot de private en publieke sector met een geldige werkvergunning en werkvergunningen zijn uitsluitend gekoppeld aan werkgevers.
- Migranten komen na vijf jaar verblijf in aanmerking voor een bedrijfsvergunning.
- Er zijn geen specifieke bepalingen of mechanismen om een uitgebreide integratie van migranten op de arbeidsmarkt te bevorderen.

Dwangarbeid

- Het *Wetboek van Strafrecht* criminaliseert dwangarbeid.
- Personen worden gestraft met een geldboete of gevangenisstraf, afhankelijk van de omvang van het delict.

Arbeidsovereenkomsten

- Amerikaanse en Nederlandse onderdanen zijn vrijgesteld van een tewerkstellingsvergunning en deze onderdanen mogen maximaal zes maanden op het eiland verblijven, terwijl zij werk- en verblijfsmogelijkheden zoeken.

Toegang tot de sociale zekerheid

- Migranten hebben toegang tot de basisverzekering met een geldige verblijfsvergunning.
- Met Nederland zijn bepalingen vastgesteld voor de overdraagbaarheid van sociale uitkeringen.

BELANGRIJKSTE BEHOEFTE VASTGESTELD DOOR DE OVERHEID

- Wijs financiële middelen en personeel toe om arbeidsmarktanalyses uit te voeren. Ook om arbeidssectoren die arbeidskrachten nodig hebben, waaronder buitenlandse werknemers, nauwkeurig te kunnen identificeren.
- Wijs personeel toe aan het Centraal Bureau voor de Statistiek om onafhankelijk onderzoek te doen naar arbeidsmigratie.

BELANGRIJKSTE BEHOEFTE VASTGESTELD DOOR IOM

- Overweeg het *IAO-Verdrag inzake migrerende werknemers (herzien, nr. 97)*, het *IAO-Verdrag inzake beroepsziekten (nr. 18)*, het *Verdrag inzake huishoudelijk personeel (nr. 189)* en het *Internationaal Verdrag inzake de bescherming van de rechten van alle migrerende werknemers en hun gezinsleden te ratificeren*.
- Pas het arbeidsbeleid aan en neem bepalingen op over de integratie van migranten in de formele beroepsbevolking, waaronder migranten met een irreguliere status.
- Verzamel gegevens over migranten, met name met betrekking tot reguliere en migranten met een irreguliere status op systematische wijze.
- Ontwikkel en monitor mechanismen die gericht zijn op arbeidsmigratie om de gaten te houden de verwachte groei van de werkgelegenheid op te vullen en de vaststelling van, een op feiten gebaseerd, arbeidsbeleid te informeren.

MENSELIJKE ONTWIKKELING

Curaçao wordt beschouwd als een Small Island Developing State (kleine eilandstaat in ontwikkeling of SIDS), omdat het economisch afhankelijk is van enkele bronnen van inkomsten.¹³⁴ Bovendien heeft het eiland een lage mate van veerkracht tegen natuurlijke gevaren. Om de Duurzame Ontwikkelingsdoelen (Sustainable Development Goals of SDGs) te bereiken is Curaçao geassocieerd lid van de SIDS Accelerated Modalities of Action (SAMOA Pathway) — een internationaal raamwerk dat intergouvernementele partnerschappen tot stand brengt om SIDS-prioriteiten te identificeren bij het formuleren van internationale ontwikkelingsdoelen.¹³⁵

In 2019 organiseerde de Sociaal Economische Raad (SER) van Curaçao, in samenwerking met de SER's van Aruba en Sint Maarten, en met steun van hun regeringen, het “Migration Symposium:” Migration and Socio-economic Development Policy, Challenges and Options. Volgens de SER van Curaçao hebben de resultaten van het symposium duidelijk gemaakt dat de overheid van Curaçao, voor een effectief migratiebeheer, aandacht dient te besteden aan: a) het verhelderen van de rollen van overheidsinstellingen en andere organisaties die betrokken zijn bij migratie; b) het verbeteren van de communicatie tussen verschillende ministeries en organisaties die betrokken zijn bij migratiekwesties, waaronder arbeidsmigratie; en c) de ontwikkeling en implementatie van monitoringinstrumenten om de arbeidsmarkt te beoordelen en gegevensgestuurde en empirisch onderbouwde beleidsmaatregelen te informeren.¹³⁶

In 2018, op verzoek van de overheid van Curaçao, heeft een groep VN-agentschappen¹³⁷ geholpen bij de ontwikkeling en uitvoering van de *Roadmap for SDG Implementation in Curaçao (2018)*.¹³⁸ Ook het *National Development Plan Curaçao 2015-2030 (Nationaal Ontwikkelingsplan)* bevat verschillende SDGs. Het merkt op dat een effectief immigratiebeleid essentieel is om terugkeer te bevorderen van de Curaçaose diaspora door ze werkgelegenheid te bieden. Het wijst ook op het belang van een veilige werkomgeving voor werknemers, zoals migranten werknemers, en met name vrouwen. Hoewel de *Roadmap for SDG Implementation in Curaçao (2018)* en het *Nationaal Ontwikkelingsplan* afgestemd zijn op verschillende SDG's, bevatten ze geen bepalingen om doelstelling 10.7 aan te pakken, om een “ordelijke, veilige, regelmatige en

verantwoordelijke migratie en mobiliteit van mensen mogelijk maken, ook via de implementatie van geplande en degelijk beheerde migratiebeleidslijnen.”¹³⁹

De *Leerplichtlandsverordening* (P.B. 1991, no. 124, zoals laatst gewijzigd in 2009) verplicht onderwijs op Curaçao voor kinderen van vier tot achttien jaar.¹⁴⁰ Alle kinderen, waaronder migranten, hebben universele toegang tot basis- en secundair onderwijs. Migrantenkinderen met een irreguliere status ontvangen echter geen officieel diploma wanneer ze de middelbare school voltooien wat hun onderwijs- en economische ontwikkeling beperken. Verder heeft het ministerie van Justitie (Ministerio di Hustisia) een beleid opgesteld dat gevallen regelt waarbij kinderen met een irreguliere status betrokken zijn en is er een taskforce opgericht voor de registratie van zaken waarbij deze kinderen betrokken zijn.¹⁴¹ Op het gebied van tertiair onderwijs heeft Curaçao twee universiteiten, waaronder de Universiteit van Curaçao en de University of the Dutch Caribbean. Personen van wie de vooropleiding buiten het Koninkrijk der Nederlanden was en waar Engels niet de primaire taal is, moeten de Test van Engels als vreemde taal (TOEFL) afleggen.¹⁴² Volgens de Universiteit van Curaçao zijn migranten opgenomen in de studenten-docentenpopulatie. Migrantenstudenten hebben echter een verblijfsvergunning nodig om toegang te krijgen tot de universiteit. Hierdoor hebben migrantenstudenten met een irreguliere status geen toegang tot de school. De rechtenfaculteit van de Universiteit van Curaçao verzorgt cursussen in migratie- en vluchtelingenrechten en belangrijke functionarissen van de universiteit hebben vastgesteld dat de overheid van Curaçao het *Internationaal Verdrag inzake migrerende werknemers* en haar comité en het *Protocol betreffende de status van vluchtelingen uit 1967* moet ondertekenen. Op deze manier kunnen migrantenstudenten met een irreguliere status gelijke onderwijs- en werkgelegenheidskansen worden geboden.

Wat betreft huisvesting, wijst het *Nationaal Ontwikkelingsplan* naar de noodzaak voor een overheidsbeleid gericht op acuut huisvesting voor irreguliere migranten.¹⁴³ Echter, zijn er nog geen beleid of protocollen ontwikkeld.

134 Voor meer informatie zie www.sustainabledevelopment.un.org/topics/sids/list.

135 VN, 2021.

136 SER Curaçao, 2019.

137 De groep VN-agentschappen bestond uit de Economische Commissie voor Latijns-Amerika en het Caribisch gebied (ECLAC), de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO), het Bevolkingsfonds van de Verenigde Naties (UNFPA) en het Kinderfonds van de Verenigde Naties (UNICEF), en het Ontwikkelingsprogramma van de Verenigde Naties (UNDP)

138 VN, 2018.

139 De Duurzame Ontwikkelingsdoelstelling 10.7 roept landen op om een ordelijke, veilige, regelmatige en verantwoordelijke migratie en mobiliteit van mensen mogelijk maken, ook via de implementatie van geplande en degelijk beheerde migratiebeleidslijnen. Dit doel omvat de indicator 10.7.2: Aantal landen met een goed beheerd migratiebeleid. Voor meer informatie zie

140 Algemene Rekenkamer Curaçao, 2016.

141 Overheid van Nederland, n.d.

142 Universiteit van Curaçao, 2020.

143 Overheid van Curaçao, 2016.

In 2020 heeft het Kabinet van de Gevolmachtigde Minister van Curaçao Curaçaoënaars en Nederlanders van Curaçaose afkomst in Nederland uitgenodigd om zich te registreren in een diasporadatabase om de kennis en expertise van Curaçaoënaars woonachtig in Nederland in kaart te brengen. Tevens ook om de communicatie met leden van de diaspora te vergemakkelijken wanneer de overheid of de economische sector advies nodig heeft of wanneer bepaalde expertise moeilijk te vinden is in Curaçao. Daarnaast organiseerde het ministerie van Economische Ontwikkeling eind 2020 een driedaags virtueel evenement genaamd de Diaspora for Business Summit met als doel de betrokkenheid van Curaçao bij de diaspora te verbeteren. Tijdens dit evenement, dat jaarlijks zal worden gehouden, hebben lokale functionarissen, innovators en talenten strategische gesprekken gevoerd met personen in de diaspora om verschillende perspectieven en ideeën aan het licht te brengen en kennisuitwisseling te stimuleren. Als gevolg van de evenement heeft het ministerie een diaspora-database gecreëerd om personen in de diaspora bij te houden. Verder is What's Cooking op Curaçao een organisatie die zich op dezelfde manier strategische gesprekken tussen de lokale bevolking en personen die in de diaspora wonen faciliteert,¹⁴⁴ en het werk van de overheid promoot op hun website www.whatscookingincuracao.com/diaspora.

Geld overmakingen dragen bij aan de lokale ontwikkeling en aan migrantengezinnen. In 2019 bedroegen de ontvangen overmakingen ongeveer 176.186.257 USD,¹⁴⁵ oftewel 5,7 procent van het bbp van Curaçao.¹⁴⁶

144 What's Cooking in Curaçao, z.d.

145 Wereldbank, 2019.

146 Wereldbank, 2019.

MENSELIJKE ONTWIKKELING

Opname van migranten in ontwikkelingsplannen

- De Sustainable Development Goals 2030 van Curaçao en het *National Development Plan Curaçao 2015-2030* bevatten verschillende Duurzame Ontwikkelingsdoelen, maar geen bepalingen om doelstelling 10.7 aan te pakken.
- Deze documenten erkennen het belang om de betrokkenheid van diaspora en een veilige werkomgeving van migrerende werknemers, met name vrouwelijke migranten, aan te moedigen.

Opname van migranten in sociale ontwikkelingsprogramma's

- Toegang tot het basis- en voortgezet onderwijs is verplicht. Kinderen met een irreguliere status komen echter niet in aanmerking voor een schooldiploma.

OPNAME VAN HET MIGRATIEPERSPECTIEF IN PLANNEN EN PROTOCOLLEN

Index van Menselijke Ontwikkeling		Gegevens niet beschikbaar
Ontwikkelingsstrategie	✓	<i>Roadmap for SDG Implementation in Curaçao (2018)</i> en het <i>National Development Plan Curaçao 2015-2030</i>
Ontwikkelingsstrategie in lijn met Duurzame Ontwikkelingsdoelstelling 10.7	✓	
Programma's om de diaspora te betrekken bij ontwikkelingsstrategieën	✗	Diaspora for Business Summit
Overmakingen in lijn met Duurzame Ontwikkelingsdoelstelling 10.c	✓	Gegevens niet beschikbaar

Diaspora-betrokkenheid

- Curaçaoënaars die in de diaspora in Nederland wonen kunnen zich inschrijven in een diasporadatabase van de Kabinet van de Gevolmachtigde Minister van Curaçao.
- De Diaspora for Business Summit, georganiseerd door het ministerie van Economische Ontwikkeling, is een diaspora-evenement dat jaarlijks wordt gehouden.
- Het ministerie van Economische Ontwikkeling heeft een eigen diasporadatabank gecreëerd.

Overmakingen

- In 2019 bedroegen de ontvangen overmakingen ongeveer 176.186.257 USD, oftewel 5,7 procent van het bbp van Curaçao.

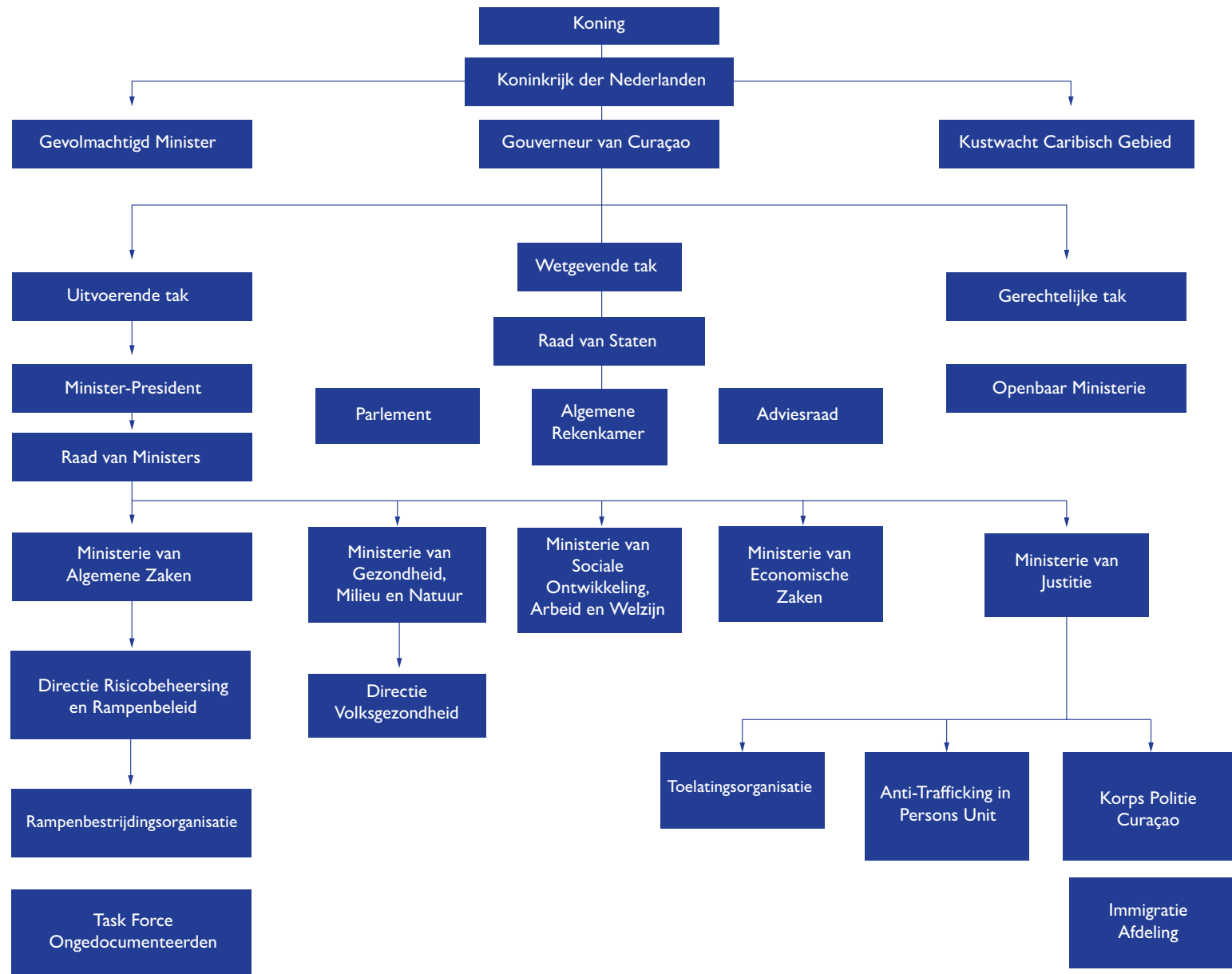
BELANGRIJKSTE BEHOEFTE VASTGESTELD DOOR DE OVERHEID

- Ontwikkel een alomvattend beleid dat gericht is op dringende huisvesting voor irreguliere migranten.

BELANGRIJKSTE BEHOEFTE VASTGESTELD DOOR IOM

- Neem de Duurzame Ontwikkelingsdoelstelling 10.7 op in ontwikkelingsplannen en migratiebeleid.
- Definieer duidelijk de rol van overheidsinstellingen en andere organisaties die betrokken zijn bij migratie.
- Zet communicatiestromen op tussen overheidsinstellingen en andere organisaties die betrokken zijn bij migratiezaken.
- Zorg ervoor dat migrantenpopulaties toegang hebben tot sociale programma's van de overheid.
- Ontwikkel en implementeer monitoringsinstrumenten om de arbeidsmarkt te beoordelen en gegevensgestuurde analyses en empirisch onderbouwde beleidsmaatregelen te informeren.
- Ondersteun activiteiten die steun bieden aan migranten om sociale inclusie te vergemakkelijken.
- Onderteken van het Internationaal Verdrag inzake migrerende werknemers en zijn Comité en het Protocol betreffende de status van vluchtelingen van 1967 om migrantenstudenten met een irreguliere status gelijke onderwijs- en werkgelegenheidskansen te bieden.

ORGANOGRAM

Disclaimer: Dit organogram vertegenwoordigt niet de gehele overheid van Curaçao; het belicht enkel de kern instellingen die IOM geïdentificeerd heeft voor migratie.

BIBLIOGRAFIE

Advies Commissie voor Vreemdelingen Zaken (ACVZ)

- 2019 The Kingdom of the Netherlands and the International Protection of (Asylum) Migrants: Allocation of Responsibilities and Opportunities for Cooperation.. Den Haag, Nederland: ACVZ. Beschikbaar via: www.adviescommissievoorvreemdelingenzaken.nl/binaries/adviescommissievoorvreemdelingenzaken/documenten/publicaties/2019/03/19/the-kingdom-of-the-netherlands-and-the-international-protection-of-asylum-migrants/Kingdom_of_the_Netherlands_a%20nd_International_Protection_of_Asylum_Migrants_ACVZ_advice_20190319.pdf.

Algemene Rekenkamer

- 2016 Leerplicht - Deel 1: Toezicht op het ingeschreven zijn op een school. Willemstad, Curaçao. Beschikbaar via www.rekenkamercuracao.cw/files/leerplicht_deel_1__1518811790.pdf.

Association of Caribbean States (ACS)

- 2015 "The Implications of the Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015-2030 for the Greater Caribbean Region." Port of Spain, Trinidad en Tobago: ACS. Beschikbaar via www.acs-aec.org/index.php?q=press-center/releases/2015/the-implications-of-the-sendai-framework-for-disaster-risk-reduction-2015.
- 2017 "Members and Associate Members." Port of Spain, Trinidad en Tobago: ACS. Beschikbaar via www.acs-aec.org/index.php?q=content/members-and-associate-members.

Amnesty International

- 2018 "Detained and Deported: Venezuelans Denied Protection in Curaçao." London, het Verenigd Koninkrijk: Amnesty International. Beschikbaar via www.amnestyusa.org/wp-content/uploads/2018/09/AMN_18_45_rapport-Curacao.pdf.

Biometric Update

- 2016 "Vision-Box ABC eGates unveiled at Curaçao International Airport." Toronto, Canada: Biometric Update. Beschikbaar via www.biometricupdate.com/201604/vision-box-abc-egates-unveiled-at-curacao-international-airport.

Caribisch Netwerk

- 2021 "Vaccinatie-traject Curaçao gestart, maar niet iedereen is bereid zich te vaccineren." Willemstad, Curaçao: Caribisch Netwerk. Beschikbaar via www.caribischnetwerk.ntr.nl/2021/03/16/vaccinatie-traject-curacao-gestart-maar-niet-iedereen-is-bereid-zich-te-vaccineren/.

CARICOM Repatriations Commission

- z.d. "CARICOM." Georgetown, Guyana: CARICOM Repatriations Commission, geraadpleegd op 19 april. Beschikbaar via www.caricomrepatriations.org/caricom/.

Caribbean Disaster Emergency Management Agency (CDMA)

- 2019 "Press Releases: CDEMA Signs Memorandum of Understanding with the Government of the Kingdom of the Netherlands." St. Michael, Barbados: CDMA. Beschikbaar via www.cdema.org/news-centre/press-releases/1925-cdema-signs-memorandum-of-understanding-with-the-government-of-the-kingdom-of-the-netherlands.

Celery

- 2020 "Software update: 2020 loonbelastingtabellen en minimumlonen." Willemstad, Curaçao: Celery. Beschikbaar via www.celerypayroll.com/blog/updates/software-update-2020-loonbelastingtabellen-en-minimumlonen/.

Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) Curaçao

- 2006 National Employment Report Netherlands Antilles. Willemstad, Curaçao: CBS, 2006. Beschikbaar via www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---americas/---ro-lima/---sro-port_of_spain/documents/meetingdocument/wcms_306327.pdf.

- 2014 Demography of Curaçao: Census 2011. Willemstad, Curaçao: CBS, 2014. Beschikbaar via www.cbs.cw/_flysystem/media/demography-of-curacao-census-2011_0.pdf.
- z.d. "People and Society." Willemstad, Curaçao: CBS, geraadpleegd op 21 april 2021. Beschikbaar via www.curacaodata.cbs.cw/people-and-society.
- Centraal voor de Statistiek (CBS) Nederland
- 2019 Labour Force on the Dutch Caribbean Islands. Den Haag, Nederland: Centraal Bureau voor de Statistiek Nederland. Beschikbaar via www.cbs.nl/-/media/_pdf/2019/09/2019st08-labour-force-dutch-caribbean-islands_web.pdf.
- Curaçao Airport Holding
- 2020 "The Ministerio di Hustisia (Ministry of Justice), police force of Curaçao, known as the Korps Politie Curaçao (KPC) in conjunction with Curacao Airport Holding(CAH) culminated a 4 year process to increase border security at the Airport." Willemstad, Curaçao: Curaçao Airport Holding. Beschikbaar via www.facebook.com/CAHnv/posts/3635367849873419.
- Curaçao Tourist Board
- 2021 "How Many Hospitals Does Curaçao Have?" Willemstad, Curaçao: Curaçao Tourist Board. Beschikbaar via www.curacao.com/en/questions/health-and-vaccinations/how-many-hospitals-does-curacao-have.
- Dutch Caribbean Securities Exchange
- 2020 The Curaçao Investor Permit Program. Willemstad, Curaçao: Dutch Caribbean Securities Exchange. Beschikbaar via www.dcsx.cw/the-curacao-investor-permit-program/.
- GGZ Curaçao
- 2021 "Spesialismo." Willemstad, Curaçao: GGZ Curaçao. Beschikbaar via www.ggz.cw/#.
- Global Detention Project (GDP)
- 2020 Immigration Detention in the Netherlands: Prioritising Returns in Europe and the Caribbean. Genève, Zwitserland: GDP. Beschikbaar via www.globaldetentionproject.org/immigration_detention_netherlands_prioritising_returns.
- Global Forum on Migration and Development (GFMD)
- 2018 "Netherlands." Genève, Zwitserland: GFMD, 2018. Beschikbaar via www.gfmd.org/netherlands.
- Internationaal Handelscentrum (ITC)
- 2020 "Curaçao Turns Toward Technology to Build a Resilient Economy." Genève, Zwitserland: ITC, 2020. Beschikbaar via www.intracen.org/news/Curacao-turns-toward-technology-to-build-resilient-economy/.
- Internationaal Organisatie voor Migration (IOM)
- 2020a Integration of Venezuelan Migrants into Caribbean Labour Markets. Georgetown, Guyana: IOM Guyana. Beschikbaar via www.facebook.com/iomguyana/posts/1298010413870740.
- 2020b Venezuelan Migrant and Refugee Situation: IOM Regional Response Overview. July-September 2020. Georgetown, Guyana: IOM. Beschikbaar via www.iom.int/sites/g/files/tmzbd1486/files/situation_reports/file/iom_regional_response_overview_-_venezuela_situation_-_q3_2020.pdf.
- 2021 Caribbean Migrant Consultations. San José, Costa Rica: IOM. Beschikbaar via www.caribbeanmigration.org/.
- INTERPOL
- z.d. "Curaçao." Willemstad, Curaçao: INTERPOL, geraadpleegd op 21 april 2021. Beschikbaar via www.interpol.int/en/Who-we-are/Member-countries/Americas/CURACAO.
- Koninkrijk der Nederlanden
- 2010a Aanwijzingen inzake de inzet van de krijgsmacht in Aruba, Curaçao en Sint Maarten. Den Haag, Nederland: Koninkrijk der Nederlanden. Beschikbaar via www.wetten.overheid.nl/BVBR0004185/2010-10-10.
- 2010b Rijkswet Kustwacht voor Aruba, Curaçao en Sint Maarten alsmede voor de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Den Haag, Nederland: Koninkrijk der Nederlanden. Beschikbaar via www.wetten.overheid.nl/BVBR0023731/2010-10-10.

- 2015 Onderlinge regeling samenwerking implementatie Internationale Gezondheidsregeling Nederland, Aruba, Curaçao en Sint Maarten. Den Haag, Nederland: Koninkrijk der Nederlanden. Beschikbaar via www.wetten.overheid.nl/BWBR0036827/2015-07-15.
- 2017 Wet van 28 Oktober 1945, houdende aanvaarding van een statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden. Den Haag, Nederland: Koninkrijk der Nederlanden. Beschikbaar via www.wetten.overheid.nl/BWBR0002154/2017-11-17.
- 2020 Report of the Kingdom of the Netherlands under article 44 of the Convention on the Rights of the Child (combined fifth and sixth periodic reports). Den Haag, Nederland: Koninkrijk der Nederlanden. Beschikbaar via www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/rapporten/2020/11/05/report-of-the-kingdom-of-the-netherlands-answers-to-questions-1-33/report-of-the-kingdom-of-the-netherlands-answers-to-questions-1-33.pdf.
- Kustwacht Caribisch Gebied (KWCARIB)
- 2019 Kustwacht voor het Koninkrijk der Nederlanden in het Caribisch Gebied: Jaarplan Willemstad, Curaçao: KWCARIB. Beschikbaar via www.kustwacht.org/images/publicaties/Jaarplan_2019_KW_CARIB_definitief.pdf.
- Office of the High Commissioner for Human Rights (OHCHR)
- z.d. Ratification Status for Netherlands. Genève, Zwitserland: OHCHR. Beschikbaar via www.tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/TreatyBodyExternal/Treaty.aspx?CountryID=123&Lang=EN.
- Organisation for Economic Co-Operation and Development (OECD)
- z.d. "List of OECD Member countries - Ratification of the Convention on the OECD." Parijs, Frankrijk: OECD, geraadpleegd op 1 juli 2021. Beschikbaar via <https://www.oecd.org/about/document/ratification-oecd-convention.htm>.
- Overheid van Curaçao
- 1991 Leerplichtverordening, P.B. 1991, no. 85. Willemstad, Curaçao: Government of Curaçao, 1991, zoals laatst gewijzigd in 2009.
- 2001 Landsverordening administratieve rechtspraak, P.B. 2001, no. 80. Willemstad, Curaçao: Overheid van Curaçao. Beschikbaar via www.tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/TreatyBodyExternal/Treaty.aspx?CountryID=123&Lang=EN.
- 2010 Staatsregeling van Curaçao, A.B. 2010, no. 86. Willemstad, Curaçao: Government of Curaçao. Beschikbaar via www.ilo.org/dyn/natlex/docs/MONOGRAPH/110152/136880/F2090831637/NLD110152.pdf.
- 2011 Wetboek van Strafrecht, A.B. 2011, no. 48. Willemstad, Curaçao: Government of Curaçao. Beschikbaar via www.ilo.org/dyn/natlex/docs/MONOGRAPH/110154/136883/F35101769/NLD110154.pdf.
- 2014a National Report for Curaçao for the Third International Conference on Small Island Developing States. Willemstad. Curaçao: Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur. Beschikbaar via www.tt.undp.org/content/trinidad_tobago/en/home/library/environment_energy/nationalreportofcuracao.html.
- 2014b Regionale Migratie en Integratie op Curaçao. Willemstad, Curaçao: Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn. Beschikbaar via www.gobiernu.cw/wp-content/uploads/2019/06/Onderzoek_Migranten_en_Integratie_op_Curaao_digitaal.pdf.
- 2015 Landsverordening Rampenbestrijding, A.B. 2002, no. 46, P.B. 2015, no. 51. Willemstad, Curaçao: Overheid van Curaçao. Beschikbaar via https://gobiernu.cw/wp-content/uploads/2019/07/P.B._2015__no._51_GT.pdf.
- 2016 National Development Plan Curacao - 2015-2030. Willemstad, Curaçao: Overheid van Curaçao. Beschikbaar via www.curacao2030.cw/policy-briefs/national-development-plan-ndp-2015-2030f.
- 2017a Risicoprofiel Curaçao 2017–2022. Willemstad, Curaçao: Ministerie van Algemene Zaken. Beschikbaar via www.ndp.spin-cdn.com/media/policy_briefs_pdfs/20190719_risicoprofiel_curacao_dec_2017_v_3_0.pdf.
- 2017b Zorgrekeningen Curaçao 2012–2014. Otrobanda, Curaçao: Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur, Volksgezondheid Instituut Curaçao (VIC). Beschikbaar via www.vic.cw/storage/app/media/Publicaties/Rapportage%20Zorgrekeningen%202012%20tm%202014.pdf.

2018	Health Indicators in Curaçao 2018. Otrobanda, Curaçao: Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur. Volksgezondheid Instituut Curaçao (VIC). Beschikbaar via www.vic.cw/storage/app/media/Publicaties/Booklet%20health%20indicators%202018.pdf .	z.d.a	Algemene Ouderdomsverzekering (AOV). Rijksdienst Caribisch Nederland Geraadpleegd op 26 april 2021. Beschikbaar via www.rijksdienstcn.com/sociale-zaken-werk/sociale-verzekeringen/algemene-ouderdomsverzekering .
2019	About the SVB. Willemstad, Curaçao: Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur, Sociale Verzekeringsbank (SVB). Beschikbaar via www.svbcur.org/en/over-de-svb/ .	z.d.b	Waar kan ik een paspoort of ID-kaart aanvragen als ik in het buitenland woon? Den Haag, Nederland: Rijksoverheid. Geraadpleegd op 21 april 2021. Beschikbaar via www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/paspoort-en-identiteitskaart/vraag-en-antwoord/aanvragen-paspoort-of-id-kaart-buitenland .
2021a	Investors. Willemstad, Curaçao: Overheid van Curaçao. Beschikbaar via www.athomeincuracao.com/investors/ .	Overheid van de Verenigde Staten van Amerika	
2021b	Over VIC. Otrobanda, Curaçao: Ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur. Volksgezondheid Instituut Curaçao (VIC). Beschikbaar via www.vic.cw/ned/over-ons .	2018	2018 Trafficking in Persons Report – Aruba. Washington D.C., de Verenigde Staten van Amerika: United States Department of State. Beschikbaar via www.state.gov/reports/2018-trafficking-in-persons-report/aruba/ .
2021c	Responsible Integration. Willemstad, Curaçao: Ministerie van Justitie, Toelatingsorganisatie. Beschikbaar via https://immigrationcur.org/en/ .	2019	Country Reports on Human Rights Practices: The Netherlands. Washington D.C., de Verenigde Staten van Amerika: United States Department of State. Beschikbaar via www.state.gov/reports/2019-country-reports-on-human-rights-practices/netherlands/ .
z.d.	About us: Meteorological Department Curaçao. Willemstad, Curaçao: Meteorologische Dienst Curaçao. Geraadpleegd op 17 april 2021. Beschikbaar via www.meteo.cw/about.php .	2020	Trafficking in Persons Report: Aruba. Washington D.C., de Verenigde Staten van Amerika: United States Department of State. Beschikbaar via www.state.gov/reports/2020-trafficking-in-persons-report/aruba/ .
Overheid van Nederland			
2018	Gender & LGBTI Equality Policy Plan 2018-2021, The Netherlands: Putting principles into practice. Den Haag, Nederland: Overheid van Nederland. Beschikbaar via www.government.nl/binaries/government/documents/reports/2018/06/01/gender--lgbti-equality-policy-plan-2018-2021/Gender+%26+LGBTI+Equality+Policy+Plan+2018-2021.pdf .	2021	The World Factbook: Aruba. Central Intelligence Agency: Washington, D.C., de Verenigde Staten van Amerika. Beschikbaar via www.cia.gov/the-world-factbook/countries/aruba/ .
2019	Aanhangsel van de Handelingen: Vragen gesteld door de leden der Kamer, met dedaarop door de regering gegeven antwoorden. The Hague, the Netherlands: Government of the Netherlands, 2019. Beschikbaar via www.zoek.officiëlebekendmakingen.nl/ah-tk-20192020-1323.html .	Passport Index	
2021	Hoe kunt u Nederlander worden? De procedure op Aruba, Curaçao en Sint Maarten. Den Haag, Nederland: Immigratie en Naturalisatiedienst. Beschikbaar via www.ind.nl/Formulieren/3005.pdf .	2021	“Passport of Netherlands.” Passport Index, geraadpleegd op 1 juli 2020. Beschikbaar via www.passportindex.org/passport/netherlands/ .
		Raad voor de Rechtshandhaving	
		2012	Slachtofferhulp op Curaçao Inspectieonderzoek van de Raad voor de rechtshandhaving naar het bestaan de opzet en de werking van slachtofferhulp op Curaçao. Willemstad, Curaçao: Raad voor de Rechtshandhaving. Beschikbaar via www.raadrechtshandhaving.com/wp-content/uploads/2016/03/rapport_inspectie_slachtofferhulp_curacao.pdf .

- 2018 Aanpak Illegale Migratie van Venezolanen. Willemstad, Curaçao: Raad voor de Rechtshandhaving. Beschikbaar via www.raadrechtshandhaving.com/wp-content/uploads/2018/11/Inspectierapport-aanpak-illegale-migratie-van-Venezolanen.pdf.
- 2019 Inspectieonderzoek naar de Aanpak van Mensenhandel en Mensensmokkel. Kralendijk, Bonaire: Raad voor de Rechtshandhaving. Beschikbaar via www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2020/05/20/tk-bijlage-rapport-aanpak-mensenhandel-en-mensensmokkel.
- Response for Venezuela (R4V)
- 2019 Caribbean: Situation Report - April & May 2019. Georgetown, Guyana: R4V. Beschikbaar via www.r4v.info/sites/default/files/2021-06/R4V%20Caribbean%20SitRep%20-%20April_May%202019%20%5BEN%5D.pdf.
- 2020a End of Year Report: Caribbean Sub-Regional Platform. Georgetown, Guyana: R4V. Beschikbaar via www.reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Final%20Comprehensive%20EYR.pdf.
- 2020b Situation Report - November 2020: Caribbean. Georgetown, Guyana: R4V. Beschikbaar via www.r4v.info/es/documents/details/84101.
- 2021 Situation Report - February 2021: Caribbean. Georgetown, Guyana: R4V. Beschikbaar via www.r4v.info/es/documents/details/8410.
- Sociaal Economische Raad (SER)
- 2019 SER - Jaarverslag 2019 Curaçao. Willemstad, Curaçao, SER. Beschikbaar via <https://ser.cw/files/2020/10/SER-Jaarverslag-2019.pdf>.
- Ricardo, M.
- 2015 Pink Orange Alliance: Unity in Diversity – LGBT emancipation in the Dutch Caribbean. Amsterdam, Nederland: Ricardo, M. Beschikbaar via www.coc.nl/wp-content/uploads/2015/11/Pink-Orange-Alliance-Unity-in-Diversity-LGBT-Movement-in-the-Dutch-Caribbean-FINAL-REPORT.pdf.
- Stichting HIV Monitoring (SHM)
- 2020 HIV Monitoring Report 2020. Amsterdam, Netherlands: SHM, 2020. Beschikbaar via www.hiv-monitoring.nl/application/files/7716/0571/6500/Netherlands_HIV_Monitoring_Report_2020.pdf.
- Transparency International
- 2013 National Integrity System Assessment: Curaçao 2013. Berlin, Germany: Transparency International, 2013. Beschikbaar via www.issuu.com/transparencyinternational/docs/2013_niscuracao_en/187.
- United Nations
- 2018 A Roadmap for SDG Implementation in Curaçao. Geneva, Switzerland: United Nations, 2018. Beschikbaar via www.ndp.spin-cdn.com/media/sdg_roadmap_for_curacao/20190730_20181206_curacao_sdg_roadmap.pdf.
- 2020 Small Island Developing States: UN Members. Genève, Zwitserland: UN Sustainable Development Goals Partnerships Platform. Beschikbaar via www.un.org/ohrlls/content/list-sids.
- United Nations Department of Economic and Social Affairs (UN DESA)
- 2020 International Migration 2020. Genève, Zwitserland: UN DESA, 2020. Beschikbaar via www.un.org/development/desa/pd/sites/www.un.org.development.desa.pd/files/undesd_pd_2020_international_migration_highlights.pdf.
- United Nations Development Programme (UNDP)
- 2011 First Millennium Development Goals Report: Curaçao & Sint Maarten: 2011. Port of Spain, Trinidad en Tobago: UNDP, 2011. Beschikbaar via www.undp.org/content/dam/trinidad_tobago/docs/DemocraticGovernance/Publications/MDGReportCURandSXM.pdf.
- United Nations Committee on Economic, Social and Cultural Rights (CESCR)
- 1996 UN Committee on Economic, Social and Cultural Rights: State Party Report: Netherlands: Aruba. Genève, Zwitserland: CESCR, 1996. Beschikbaar via www.refworld.org/docid/3ae6ae688.html.

- United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR)
- 2016 Submission by the United Nations High Commissioner for Refugees for the Office of the High Commissioner for Human Rights' Compilation Report Universal Periodic Review: 3rd Cycle, 27th Session, The Netherlands. Genève, Zwitserland: UNHCR. Beschikbaar via www.refworld.org/publisher/UNHCR,COMMENTARY,NLD,5a12b54a2,0.html.
- 2018a Global Trends: Forced Displacement in 2018. Genève, Zwitserland: UNHCR, Beschikbaar via www.unhcr.org/5ee200e37.
- 2018b Submission by the United Nations High Commissioner for Refugees for the Office of the High Commissioner for Human Rights' Compilation Report Universal Periodic Review: 3rd Cycle, 27th Session, The Netherlands. Genève, Zwitserland: UNHCR. Beschikbaar via www.upr-info.org/sites/default/files/document/netherlands/session_27_-_may_2017/unhcr_upr27_nld_e.pdf.
- 2021a Aruba & Curaçao. Oranjestad, Aruba: UNHCR. Beschikbaar via www.reporting.unhcr.org/sites/default/files/UNHCR%20Factsheet%20-%20Aruba%20and%20Curacao%20-%20January%202021.pdf.
- 2021b UNHCR in the United States and the Caribbean. Genève, Zwitserland: UNHCR. Beschikbaar via www.unhcr.org/en-us/unhcr-in-the-united-states-and-the-caribbean.html.
- United Nations International Children's Emergency Fund (UNICEF)
- 2013 The Situation of Children and Adolescents in Curaçao. Den Haag, Nederland: UNICEF. Beschikbaar via www.unicef.nl/media/1371720/curacao_sitan_full_public_version__28english_29.pdf.
- United Nations Human Rights Treaty Bodies
- z.d. "Ratification Status for Netherlands." Genève, Zwitserland: United Nations Treaty Bodies, z.d. Beschikbaar via www.tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/TreatyBodyExternal/Treaty.aspx.
- Universiteit van Curaçao
- 2020 Studentenstatuut 2020 - 2021. Willemstad, Curaçao: Universiteit van Curaçao, 2020. Beschikbaar via www.tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/TreatyBodyExternal/Treaty.aspx.
- z.d. "Centre of Excellence for Sustainable Development of SIDS." Verenigde Naties: UN Sustainable Development Goals Partnerships Platform, z.d. Beschikbaar via www.sustainabledevelopment.un.org/partnership/?p=12820.
SDG 10 - Dring ongelijkheid in en tussen landen terug. Verenigde Naties: Regionaal Informatie Centrum van de Verenigde Naties, z.d.. Beschikbaar via www.unric.org/nl/duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen/sdg-10/.
- Wereldbank
- 2021a GDP (current US\$) - Curaçao. Washington, D.C., de Verenigde Staten van Amerika: Wereldbank. Beschikbaar via www.data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.CD?locations=CW.
- 2021b GDP per capita (current US\$) - Curaçao. Washington, D.C., de Verenigde Staten van Amerika: Wereldbank. Beschikbaar via www.data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.PCAP.CD?locations=CW.
- 2021c Personal remittances, received (% of GDP) - Curaçao. Washington, D.C., de Verenigde Staten van Amerika: Wereldbank. Beschikbaar via www.data.worldbank.org/indicator/BX.TRF.PWKR.DT.GD.ZS?locations=CW.
- 2021d Personal remittances, received (current US\$) - Curaçao. Washington, D.C., de Verenigde Staten van Amerika: Wereldbank. Beschikbaar via www.data.worldbank.org/indicator/BX.TRF.PWKR.CD.DT?locations=CW.
- 2021e World Development Indicators Data Bank Curaçao. Washington, de Verenigde Staten van Amerika: Wereldbank. Beschikbaar via www.data.worldbank.org/country/CW.
- What's Cooking in Curaçao
- z.d. "About." Willemstad, Curaçao: What's Cooking in Curaçao, geraadpleegd op 29 April 2021. Beschikbaar via www.whatscookingincuracao.com/diaspora/.
- Yellow Pages Curaçao
- z.d. "Employment Agencies." Willemstad, Curaçao: Yellow Pages Curaçao, geraadpleegd op 24 april 2021. Beschikbaar via www.data.worldbank.org/country/CW.

